

Sprawozdanie
z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez
Dolnośląskiego Kuratora Oświaty
w roku szkolnym 2018/2019

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Ewaluacja	9
2.1. Ogólne informacje o liczbie ewaluacji planowych i doraźnych	9
Załącznik nr 1 - <i>Dane ilościowe dotyczące ewaluacji</i> (tabela Excel)	
2.2. Wyniki ewaluacji planowych	9
2.2.1. Zestawienie danych ilościowych dotyczących ewaluacji przeprowadzonych w poszczególnych typach szkół i placówek	9
2.2.2. Podsumowanie analizy jakościowych wyników ewaluacji szkół i placówek w ramach badanych wymagań	12
2.3. Wyniki ewaluacji doraźnych	26
2.3.1. Zestawienie danych ilościowych dotyczących ewaluacji przeprowadzonych w poszczególnych typach szkół i placówek	26
2.4. Wnioski z przeprowadzonych ewaluacji planowych i doraźnych	26
2.5. Rekomendacje na następny rok szkolny	34
3. Kontrola	35
3.1. Kontrole planowe	35
3.1.1. Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonych kontroli planowych	36
3.1.2. Wyniki i wnioski z poszczególnych kontroli planowych	37
3.1.2.1. <i>Ocena prawidłowości zapewnienia dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej</i>	
3.1.2.2. <i>Zgodność z przepisami prawa funkcjonowania oddziałów międzynarodowych i dwujęzycznych</i>	
3.1.2.3. <i>Ocena prawidłowości tworzenia, organizowania oraz funkcjonowania oddziałów sportowych</i>	
3.1.3. Wnioski z kontroli planowych	53
3.2. Kontrole doraźne	54
3.2.1. Ogólne informacje o przeprowadzonych kontrolach doraźnych	54
3.2.2. Informacje dotyczące organizacji i przeprowadzania kontroli	55
3.2.3. Wyniki kontroli doraźnych	56
3.2.4. Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli doraźnych	56
4. Monitorowanie	58
4.1. Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonego monitorowania	58
4.2. Wyniki monitorowania	59
4.2.1. Dostosowywanie bazy lokalowej do wymagań określonych przepisami prawa	59
4.2.2. Prowadzenie działalności innowacyjnej i wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania	69
4.2.3. Organizacja kształcenia uczniów według indywidualnego programu i toku nauki	79

4.2.4. Kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych	87
4.3. Wnioski z przeprowadzonego monitorowania	93
5. Wspomaganie	94
5.1. Informacje opisujące działania Kuratora Oświaty w zakresie wspomagania szkół i placówek	94
5.1.1. Przygotowywanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej Kuratorium analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z ewaluacji zewnętrznych i kontroli	94
5.1.2. Organizowanie konferencji i narad dla dyrektorów szkół i placówek	95
5.1.3. Przekazywanie informacji o istotnych zagadnieniach dotyczących systemu oświaty i zmianach w przepisach prawa dotyczących funkcjonowania szkół i placówek	96
5.1.4. Inne działania wspomagające	96
5.2. Wnioski z działalności wspomagającej.....	97

1. Wstęp

Niniejsze opracowanie stanowi podsumowanie realizacji nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Dolnośląskiego Kuratora Oświaty w okresie od 1 września 2018 r. do 31 sierpnia 2019 r., zgodnie z planem nadzoru na rok szkolny 2018/2019. Obejmuje zestawienia ilościowe oraz analizę jakościową realizowanych form nadzoru pedagogicznego. Sformułowane wnioski są źródłem rekomendacji dotyczących poprawy funkcjonowania szkół i placówek. Znajdują one także zastosowanie w dalszych działaniach podejmowanych w ramach poszczególnych form nadzoru, w tym wspomagania.

W roku szkolnym 2018/2019 zaplanowano przeprowadzenie 120 ewaluacji w zakresach wybranych przez Ministra Edukacji Narodowej oraz Dolnośląskiego Kuratora Oświaty. W okresie objętym sprawozdaniem w Kuratorium Oświaty we Wrocławiu, w trybie działań planowych, przeprowadzono ogółem 131 ewaluacji problemowych. W roku szkolnym 2018/2019 nie przeprowadzono ewaluacji doraźnych.

Analiza wyników ewaluacji wykazała, że badane przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły podstawowe, branżowe szkoły I stopnia realizują i monitorują podstawę programową; większość z powyższych tworzy odpowiednie warunki do jej realizacji. Szkoły i placówki kształcące w zawodach dysponują bazą dydaktyczną, zapewniającą warunki do realizacji podstawy programowej kształcenia w zawodach oraz rozwijają współpracę z pracodawcami. W dolnośląskich szkołach nauczyciele podejmują różnorodne działania rozwijające u uczniów kompetencje kluczowe, jednak nie zawsze ukierunkowane na kształcenie umiejętności sprawnego wykorzystywania narzędzi informatycznych, myślenia matematycznego, kreatywności, kompetencji społecznych, innowacyjności i przedsiębiorczości. Szkoły tworzą uczniom i wychowankom przestrzeń do podejmowania różnorodnych aktywności i samodzielnych inicjatyw, aczkolwiek zauważono brak powszechności wpływania uczniów na sposób organizacji i przebieg uczenia się; w wielu szkołach najczęstszymi formami aktywności uczących się jest notowanie i słuchanie. Przedszkola, szkoły, placówki i poradnie psychologiczno-pedagogiczne rozpoznają potrzeby odpowiednio dzieci, uczniów, wychowanków i klientów. Nie zawsze jednak działania przedszkoli, szkół i placówek są adekwatne do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci i młodzieży. Dolnośląskie szkoły, placówki i poradnie psychologiczno-pedagogiczne współpracują ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju.

W związku z powyższym, w części sprawozdania „Rekomendacje na następny rok szkolny”, wskazano zakresy ewaluacji do uwzględnienia przez Dolnośląskiego Kuratora Oświaty w planie nadzoru pedagogicznego na następny rok szkolny.

W roku szkolnym 2018/2019 w zaplanowano przeprowadzenie 146 kontroli w 3 zakresach określonych przez Ministra Edukacji Narodowej w zadaniach z zakresu nadzoru pedagogicznego dla kuratorów oświaty. Ostatecznie w roku szkolnym 2018/2019 w dolnośląskich szkołach i przedszkolach przeprowadzono 148 kontroli planowych.

Kontrolę w zakresie „Ocena prawidłowości zapewnienia dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej” przeprowadzono w 125 publicznych przedszkolach i publicznych szkołach podstawowych. W niespełna połowie kontrolowanych szkół i przedszkoli nie stwierdzono nieprawidłowości. Pomocą psychologiczno-pedagogiczną objęto blisko co trzeciego ucznia szkoły podstawowej i blisko co czwartego wychowanka przedszkola. Najczęściej realizowaną formą

pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach była organizacja zajęć logopedycznych, najrzadziej – zajęć rozwijających uzdolnienia. Kontrolowane szkoły najczęściej organizowały zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, najrzadziej – zindywidualizowaną ścieżkę kształcenia. W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w 27/49 przedszkolach i 40/76 szkołach, w których rezultacie wydano 118 zaleceń (52 w przedszkolach i 66 w szkołach podstawowych) dotyczących: braku określenia w arkuszu organizacji przedszkola/szkoły ogólnej liczby godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący przedszkole/szkołę, w tym liczby godzin zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, realizowanych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę i innych nauczycieli zgodnie z przepisami prawa; udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej na podstawie rozpoznania indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w przedszkolu/szkole; dokumentowania realizacji zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej; dokonywania przez nauczycieli i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi oceny efektywności udzielonej pomocy i formułowania wniosków dotyczących dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia; współpracy przedszkola/szkoły z innymi podmiotami w organizacji i udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Kontrolą w zakresie „Zgodność z przepisami prawa funkcjonowania oddziałów międzynarodowych i dwujęzycznych” objęto 4 publiczne szkoły podstawowe. W województwie dolnośląskim w ww. typie szkoły nie funkcjonują oddziały międzynarodowe, tym samym wszystkie kontrole dotyczyły oddziałów dwujęzycznych, w których nauczanie jest prowadzone w dwóch językach: polskim oraz obcym nowożytnym (język angielski, niemiecki, hiszpański). W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że kształcenie w oddziałach dwujęzycznych przebiega zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Wydano jedno zalecenie odnoszące się do uwzględnienia organizacji oddziałów dwujęzycznych w statucie szkoły.

Kontrola w zakresie „Ocena prawidłowości tworzenia, organizowania oraz funkcjonowania oddziałów sportowych” została przeprowadzona w 19 publicznych szkołach podstawowych. Szkoły te kształcą uczniów w 37 oddziałach w następujących dyscyplinach sportowych: siatkówka, koszykówka, piłka nożna, piłka ręczna, lekkiej atletyka, pływanie, akrobatyka sportowa, biathlon, narciarstwo biegowe, łyżwiarstwo szybkie, wrotkarstwo szybkie, oraz tenis ziemny. Wydane w wyniku kontroli 2 zalecenia dotyczyły zgodności rekrutacji kandydatów do oddziału sportowego z przepisami art. 137 ustawy Prawo Oświatowe oraz realizowania szkolenia sportowego na podstawie programów, opracowanych przez polskie związki sportowe, zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej.

W okresie objętym sprawozdaniem realizowane były również kontrole doraźne (ogółem 797 kontroli w 581 szkołach i placówkach); w większości z inicjatywy rodziców (325 kontroli) oraz Dolnośląskiego Kuratora Oświaty (222 kontrole). Najczęściej kontrolowane były szkoły podstawowe (501 kontroli) oraz szkoły ponadgimnazjalne i szkoły ponadpodstawowe (148 kontroli). W wyniku czynności kontrolnych dyrektorom dolnośląskich szkół i placówek wydano ogółem 1147 zaleceń. Przeprowadzone kontrole wykazały, podobnie jak w latach ubiegłych, konieczność wzmocnienia działań szkół i placówek w zakresie zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki (143 zalecenia);

udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej (137 zaleceń, ujętych w kategorii „inne”); przestrzegania zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzenia egzaminów, a także przestrzegania przepisów dotyczących obowiązku szkolnego i obowiązku nauki (128 zaleceń). Kontrole wykazały również uchybienia w pracy szkół niepublicznych posiadających uprawnienia szkoły publicznej w przestrzeganiu przepisów art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (128 zaleceń), w tym głównie w zakresie prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania ustalonej dla szkół publicznych.

W roku szkolnym 2018/2019 w Kuratorium Oświaty we Wrocławiu przeprowadzono, na podstawie arkuszy opracowanych w Ministerstwie Edukacji Narodowej, monitorowanie w następujących zakresach: *Dostosowywanie bazy lokalowej do wymagań określonych przepisami prawa, Prowadzenie działalności innowacyjnej i wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania. Organizacja kształcenia uczniów według indywidualnego programu i toku nauki, Kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych.* Przeprowadzono 992 monitorowania.

Analiza wyników monitorowania w zakresie *Dostosowywania bazy lokalowej do wymagań określonych przepisami prawa* wykazała, że wszystkie monitorowane placówki (58 placówek) posiadają odpowiednie warunki lokalowe, mimo, że nie wszystkie spełniają wymogi opisane w rozporządzeniu. W dwóch MOS i czterech SOSW został przekroczony limit wychowanków mogących mieszkać w jednym pokoju (więcej niż 4 osoby), w jednym MOS i SOSW nie wyposażono pokoi w jednoosobowe łóżka lub tapczany oraz w szafkę do przechowywania rzeczy osobistych czy też szafy ubraniowe. W zamian do dyspozycji wychowanków są komody i łóżka piętrowe. Nie we wszystkich placówkach dostosowano i wyposażono pomieszczenia do indywidualnej pracy z wychowankiem, miejsc umożliwiających samodzielne przygotowywanie posiłków przez wychowanków, pokoi chorych, miejsc umożliwiających wychowankom samodzielne pranie rzeczy osobistych oraz ich suszenie oraz łazienek i toalet. Są one dostosowane częściowo lub w trakcie remontu. We wszystkich monitorowanych placówkach dostosowanie bazy lokalowej pozwala na realizację przez placówki swoich zadań. Wszystkie placówki podejmują także działania w celu wzbogacenia wyposażenia i poprawy bazy lokalowej. W tym zakresie wspierane są przez samorząd, rodziców i sponsorów.

Monitorowanie w zakresie *Prowadzenia działalności innowacyjnej i wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania* przeprowadzono w 745 szkołach podstawowych. Z informacji zawartych w ankietach wynika, że we wszystkich szkołach objętych monitorowaniem wykorzystywana jest technologia informacyjno-komunikacyjna w procesie nauczania, jednak z różną częstotliwością. Większość szkół często wykorzystuje technologię informacyjno-komunikacyjną na wszystkich zajęciach edukacyjnych. Działalność innowacyjną realizuje ponad połowa publicznych szkół podstawowych. Przyczyna takiego stanu rzeczy tkwi w tym, iż w województwie dolnośląskim tylko 43 % szkół korzysta z Internetu o przepustowości łączy w przedziale 30 Mb/s ÷ 100. Natomiast 57 % szkół korzysta z łączy o przepustowości poniżej 30 Mb/s, co utrudnia wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnej na zajęciach. Zasadnym jest rozbudowa światłowodowych sieci internetowych w ramach programu „Ogólnopolska Sieć Edukacyjna” (OSE).

Monitorowanie w zakresie *Organizacji kształcenia uczniów według indywidualnego programu i toku nauki* przeprowadzono w 66 publicznych szkołach podstawowych, w których 175 uczniów objęto indywidualnym programem nauki, a 24

uczniów – indywidualnym tokiem nauki. Uzdolnieni uczniowie najczęściej realizowali indywidualny program nauki z matematyki, języka angielskiego oraz języka polskiego. Byli to w zdecydowanej większości uczniowie klasy 8.

Z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na indywidualny tok lub program nauki występowały znacznie częściej rodzice a nie nauczyciel przedmiotu czy wychowawca.

Dyrektorzy publicznych szkół podstawowych ani razu nie odmówili udzielenia zezwolenia na indywidualny program tok nauki.

Dyrektorzy szkół podstawowych skorzystali ze znowelizowanych przepisów prawa i udzielali zezwoleń na różny czas (przed nowelizacją z 2017 r. był to czas nie krótszy niż jeden rok szkolny), umożliwiając bardziej elastyczne podejście do planowania pracy z uczniem zdolnym.

W pracy nad indywidualnym programem lub tokiem nauki w roku szkolnym 2018/2019 szkoły rzadko współpracowały z innymi szkołami, uczelniami.

Monitorowanie w zakresie Kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych przeprowadzono w 123 szkołach, zgodnie z metodologią opracowaną przez Ośrodek Rozwoju Edukacji. Wyniki monitorowania wskazują, że badanych szkołach nauczyciele powszechnie kształtują kompetencje porozumiewania się w języku ojczystym w zakresie wiedzy i umiejętności oraz umiejętność uczenia się w zakresie umiejętności i postaw, natomiast rzadko – kompetencje porozumiewania się w językach obcych oraz świadomość i ekspresję kulturalną. Liczna grupa nauczycieli oceniła poziom swojej wiedzy na temat kompetencji kluczowych w uczeniu się przez całe życie jako niepełny. Również dyrektorzy badanych szkół wskazywali na potrzebę poszerzenia wiedzy nauczycieli w wymienionym zakresie. Ponadto w opinii dyrektorów szkół, do pełnego kształtowania u uczniów kompetencji kluczowych w uczeniu się przez całe życie niezbędne są: wyposażenie szkół w narzędzia diagnozujące kompetencje kluczowe uczniów, sfinansowanie nowoczesnego wyposażenia dydaktycznego oraz modyfikacja podstawy programowej, która skoreluje treści, metody i formy nauczania z potrzebami rynku pracy oraz stworzy większe możliwości i swobodę ich doboru.

Wnioski i rekomendacje

Szczegółowa analiza wyników ewaluacji, kontroli i monitorowania pozwoliła na sformułowanie wniosków i rekomendacji służących poprawie jakości pracy szkół i placówek w województwie dolnośląskim.

W *Planie nadzoru pedagogicznego Dolnośląskiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2019/2020* należy uwzględnić ewaluację problemową obejmującą następujące wymagania:

- a) w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego: *Zarządzanie przedszkolem służy jego rozwojowi, Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne oraz Przedszkole wspomaga rozwój dzieci z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji;*
- b) w szkołach podstawowych: *Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się, Uczniowie są aktywni, Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi;*
- c) w liceach ogólnokształcących i technikach: *Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się, Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji,*

- d) w placówkach kształcenia ustawicznego: *Szkoła lub placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju, Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi;*
- e) w szkołach branżowych I stopnia: *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej oraz Uczniowie są aktywni;*
- f) w szkołach policealnych: *Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się, Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej;*
- g) w poradniach psychologiczno-pedagogicznych: *Placówka zaspakaja potrzeby osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki, Placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju, Zarządzanie placówką służy jej rozwojowi.*
- h) w szkołach specjalnych przysposabiających do pracy, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych: *Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne, Placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju, Zarządzanie placówką służy jej rozwojowi.*

W zakresie wspomagania szkół i placówek należy uwzględnić tematykę dotyczącą:

- a) organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach ogólnodostępnych,
- b) upowszechniania zasad udzielania i organizowania indywidualnego programu i toku nauki jako ważnego elementu pracy z uczniem zdolnym,
- c) podejmowania przez szkoły działalności innowacyjnej,
- d) rozwijania kompetencji kluczowych uczących się,
- e) wdrażania podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego w zakresie warunków realizacji kształcenia w zawodzie,
- f) wdrażania nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

W ramach wspomagania należy uwzględnić, podczas konferencji, szkoleń oraz spotkań organizowanych przez kuratora oświaty oraz wizytatorów tematykę dotyczącą: wpływu systemowego planowania oraz monitorowania i ewaluowania działań dydaktycznych, wychowawczych i profilaktycznych na podniesienie efektywności kształcenia. Wskazane jest, aby publiczne placówki doskonalenia nauczycieli w ofercie edukacyjnej uwzględniły szkolenia dla nauczycieli/rad pedagogicznych w zakresie: kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych, wpływu systemowego planowania oraz monitorowania działań wychowawczych i profilaktycznych w przedszkolu (we współpracy z rodzicami) na rozwój dzieci; demokratyzacji nauczania i angażowania uczniów w organizowanie procesów edukacyjnych; stosowania w pracy z młodzieżą metod aktywizujących oraz efektywnych technik uczenia się; wykorzystywania wyników analiz badań zewnętrznych do poprawy jakości pracy szkoły.

2. Ewaluacja

2.1 Ogólne informacje o liczbie ewaluacji planowych i doraźnych

Dane ilościowe dotyczące ewaluacji planowych i doraźnych w roku szkolnym 2018/2019 zawiera Załącznik nr 1.

2.2 Wyniki ewaluacji planowych

2.2.1. Zestawienie danych ilościowych dotyczących ewaluacji przeprowadzonych w poszczególnych typach szkół i placówek

Zestawienie badanych wymagań państwa w poszczególnych typach szkół i placówek:

I. Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego*									
	Wymaganie								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
liczba		40		40					
<i>* dotyczy również oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych</i>									
II. Przedszkola specjalne*									
	Wymaganie								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
liczba									
<i>* dotyczy również oddziałów przedszkolnych specjalnych zorganizowanych w szkołach podstawowych</i>									
III. Szkoły podstawowe*									
	Wymaganie								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
liczba		25	25				25		
<i>*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych</i>									
IV. Gimnazja*									
	Wymaganie								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
liczba									
<i>*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych</i>									

V. Licea ogólnokształcące*									
	Wymaganie								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
liczba	4							4	
<i>*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych</i>									
VI. Technika*									
	Wymaganie								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
liczba	5							5	
<i>*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych</i>									
VII. Branżowe szkoły I stopnia*									
	Wymaganie								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
liczba		12	12				12		
<i>*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych</i>									
VIII. Szkoły specjalne*									
	Wymaganie								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
liczba									
<i>*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych</i>									
IX. Szkoły policealne									
	Wymaganie								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
liczba	8							8	
<i>*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych</i>									
X. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne									
	Wymagania								
	1.		2.		3.		4.		5.
liczba			7		7				

XI. Biblioteki pedagogiczne									
	Wymaganie								
	1.	2.	3.	4.	5.				
liczba									
XII. Placówki doskonalenia nauczycieli									
	Wymaganie								
	1.	2.	3.	4.	5.				
liczba									
XIII. Placówki oświatowo-wychowawcze									
	Wymaganie								
	1.	2.	3.	4.	5.				
liczba		5			5				
XIV. Placówki kształcenia ustawicznego i inne, o których w art. 2 pkt 4 ustawy - Prawo oświatowe									
	Wymaganie								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
liczba		7	7				7		
XV. Szkoły specjalne przysposabiające do pracy*, MOW-y, MOS-y i inne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy - Prawo oświatowe									
	Wymaganie								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
liczba		17	17			17			
<i>* szkoły specjalne przysposabiające do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi</i>									
XVI. Placówki zapewniające opiekę i wychowanie, o których mowa w art. 2 pkt 8 ustawy - Prawo oświatowe									
	Wymaganie								
	1.	2.	3.	4.	5.				
liczba			1		1				

2.2.2. Podsumowanie analizy jakościowych wyników ewaluacji szkół i placówek w ramach badanych wymagań

Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Wybrane wymaganie: <i>„Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”</i> (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja podstawy programowej jest systematycznie monitorowana i analizowana. Sformułowane wnioski wykorzystywane są do modyfikowania procesów edukacyjnych i podniesienia efektywności pracy dydaktycznej. 2. Aranżacja przestrzeni oraz dobór środków dydaktycznych, form i metod pracy pozwalają na wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i umożliwiają wychowankom przygotowanie do nauki w szkole. 3. Wyposażenie i warunki lokalowe sprzyjają optymalnej realizacji podstawy programowej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania nauczycieli w zakresie dostosowywania pracy nauczycieli do indywidualnych potrzeb dzieci nie są powszechne, ponadto nauczyciele w niewystarczającym zakresie różnicują zadania i proponują dzieciom zadania dodatkowe. 2. Nauczyciele rzadko pozostawiają dzieciom przestrzeń do dokonywania własnych wyborów i podejmowania samodzielnych decyzji. 3. Wśród dzieci nie jest powszechne wykorzystanie w środowisku domowym wiadomości i umiejętności nabywanych w przedszkolu.
2.	Wybrane wymaganie: <i>„Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne”</i> (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pracownicy placówki podejmują działania służące zapewnieniu dzieciom poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego oraz dbają o tworzenie atmosfery zaufania i otwartości. 2. Dzieci są zapoznawane z normami i zasadami obowiązującymi w grupie, motywowane przez nauczycieli do ich przestrzegania oraz uczone dokonywania oceny i samooceny zachowań. 3. Dzięki relacjom opartym na wzajemnym szacunku i życzliwości oraz współpracy pomiędzy wszystkimi członkami społeczności przedszkola, rodzice chętnie uczestniczą w analizach działań wychowawczo-profilaktycznych i mają wpływ na ich modyfikowanie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stosowanie się do zasad obowiązujących w przedszkolu nie jest powszechne wśród dzieci. 2. Współpraca wychowawców i rodziców w zakresie monitorowania i analizowania działań wychowawczych i profilaktycznych w niewielkim stopniu opiera się na systemowych rozwiązaniach.

3.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej wybranej przez Kuratora Oświaty (w ujęciu kompleksowym)	Ewaluacje całościowe nie były zaplanowane.	
----	---	--	--

*dotyczy również oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych,

Przedszkola specjalne*

W okresie od 1 września 2018 r. do 31 sierpnia 2019 r. ewaluacje w przedszkolach specjalnych nie były zaplanowane.

*dotyczy również oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych

Szkoły podstawowe*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Wskazane wymaganie przez MEN: <i>„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele planują i organizują zajęcia z uczniami z uwzględnieniem zalecanych warunków realizacji podstawy programowej. 2. Szkoły monitorują i analizują postępy edukacyjne oraz potrzeby i możliwości indywidualne uczniów. 3. Działania podejmowane przez nauczycieli w oparciu o wyniki monitorowania i analizy osiągnięć uczniów pozytywnie wpływają na osiągnięcia przez nich sukcesy edukacyjne 	<ol style="list-style-type: none"> 1. W niektórych szkołach realizację podstawy programowej utrudnia niedostateczna liczba pomocy dydaktycznych. 2. Nauczyciele w pracy z uczniami nie zawsze kształtują umiejętność sprawnego wykorzystywania narzędzi informatycznych, myślenia matematycznego, kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość. 3. Nie wszystkie działania podejmowane przez nauczycieli na podstawie wyników monitorowania i analizy osiągnięć uczniów są adekwatne do indywidualnych potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci.
2.	Wskazane wymaganie przez MEN: <i>„Uczniowie są aktywni”</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie współpracują ze sobą w organizacji różnorodnych działań podejmowanych na terenie szkoły i uczestniczą w rozwiązywaniu problemów dotyczących społeczności 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stosowane przez nauczycieli metody i formy pracy nie zawsze aktywizują uczniów na prowadzonych przez nich zajęciach. 2. Nie wszyscy nauczyciele w trakcie zajęć lekcyjnych

		<p>szkolnej.</p> <p>2. Działania podejmowane przez nauczycieli oraz sposób motywowania uczniów pozytywnie wpływają na aktywności uczniów i wzrost ich inicjatywności.</p> <p>3. Inicjatywy podejmowane przez uczniów samodzielnie lub we współpracy z nauczycielami wpływają na rozwój ich kompetencji społecznych.</p>	<p>tworzą dzieciom warunki do dyskusji, doświadczania i eksperymentowania, rozwiązywania problemów oraz podejmowania decyzji związanych ze sposobem uczenia się.</p> <p>3. Nie wszyscy nauczyciele udzielają uczniom wsparcia w realizacji ich własnych pomysłów i inicjatyw oraz w sytuacjach, gdy czegoś nie rozumieją lub nie potrafią wykonać.</p>
3.	<p>Wskazane wymaganie przez MEN: <i>„Szkoła lub placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju”</i></p>	<p>1. Szkoły w sposób celowy wykorzystują zasoby środowiska lokalnego do poszerzania własnej oferty edukacyjnej i rozwijania zainteresowań uczniów.</p> <p>2. Szkoły angażują uczniów do podejmowania różnorodnych inicjatyw na rzecz lokalnej społeczności.</p> <p>3. Systematyczna współpraca szkół z różnymi instytucjami i podmiotami pozytywnie wpływa na aktywizację i integrację tych środowisk.</p>	brak
4.	<p>Wybrane wymagania: ..... (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)</p>	Ewaluacje problemowe nie były zaplanowane.	
5.	<p>Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej wybranej przez Kuratora Oświaty (w ujęciu kompleksowym)</p>	Ewaluacje całościowe nie były zaplanowane.	

*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych

Gimnazja*

W okresie od 1 września 2018 r. do 31 sierpnia 2019 r. ewaluacje w gimnazjach nie były zaplanowane.

Licea ogólnokształcące*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	<p>Wybrane wymaganie: „Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”</p> <p>(ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele w ramach zespołów, w tym nauczyciele pracujący w jednym oddziale, planują i realizują procesy edukacyjne na podstawie diagnozy potrzeb, poziomu umiejętności i zainteresowań uczniów, co służy ich rozwojowi. 2. Nauczyciele oceniają uczniów zgodnie z przyjętymi w szkole zasadami. 3. Nauczyciele wspólnie, najczęściej w zespołach powołanych przez dyrektora szkoły, rozwiązują istotne problemy dydaktyczne i wychowawcze. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele w trakcie lekcji rzadko umożliwiają uczniom wpływanie na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. 2. Nauczyciele nie zawsze podejmują działania, służące rozwojowi uczniów, polegające na udzielaniu wskazówek, jak się uczyć i udzielaniu informacji zwrotnej o postępach. 3. Działania nauczycieli umożliwiające uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i lepsze rozumienie świata nie są powszechne.
2.	<p>Wybrane wymaganie: „Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników egzaminu ósmoklasisty egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych”</p> <p>(ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkoła planuje i podejmuje działania wynikające z formułowanych wniosków i rekomendacji po analizie wyników egzaminów zewnętrznych oraz wewnętrznych badań dotyczących kształcenia i wychowania. 2. Nauczyciele monitorują działania realizowane w szkole, co służy podejmowaniu refleksji nad ich efektywnością, pozwala osiągać sukcesy zarówno w zakresie kształcenia, jak i wychowania. 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Nieliczni nauczyciele znają wyniki badań zewnętrznych innych niż wyniki matur i wykorzystują je w planowaniu działań edukacyjnych i wspierających rozwój uczniów.
3.	<p>Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej wybranej przez Kuratora Oświaty (w ujęciu kompleksowym)</p>	<p>Ewaluacje całościowe nie były zaplanowane.</p>	

*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych

Technika*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	<p>Wybrane wymaganie: <i>„Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”</i></p> <p>(ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele planują pracę dydaktyczną na podstawie diagnozy osiągnięć uczniów. 2. Większość uczniów zna cele lekcji i wymagania nauczycieli. 3. Większość nauczycieli przestrzega ustalonych zasad oceniania. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele nie realizują powszechnie działań, które umożliwiłyby uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i lepsze rozumienia świata. 2. Zdaniem młodzieży nie wszyscy nauczyciele motywują ich do nauki, wspierają w pokonywaniu trudności edukacyjnych, czy zachęcają do uczenia się od siebie (sporadycznie organizują pracę w parach lub w grupach). 3. Stosowane przez uczących metody i formy pracy nie są w pełni dostosowane do indywidualnych potrzeb uczniów.
2.	<p>Wybrane wymaganie: <i>„Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników egzaminu ósmoklasisty egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych”</i></p> <p>(ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele wykorzystują do planowania działań wnioski z analizy wyników egzaminów zewnętrznych. 2. Szkoły prowadzą badania wewnętrzne, które służą formułowaniu wniosków i rekomendacji odnoszących się zarówno do procesów uczenia się, jak i wychowania. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nieliczni nauczyciele znają wyniki badań zewnętrznych innych niż wyniki matur i egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie i wykorzystują je w planowaniu działań edukacyjnych i wspierających rozwój uczniów.
3.	<p>Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej wybranej przez Kuratora Oświaty (w ujęciu kompleksowym)</p>	<p>Ewaluacje całościowe nie były zaplanowane.</p>	

*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych;

Branżowe szkoły I stopnia*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Wskazane wymaganie przez MEN: <i>„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dopuszaenie bazy kształcenia ogólnego i zawodowego w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne oraz zapewnienie uczniom klas pierwszych kształcenia praktycznego w rzeczywistych warunkach pracy sprzyja realizacji podstawy programowej. 2. Różnorodne działania podejmowane w oparciu o wnioski z diagnoz, monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego oraz realizacja, we współpracy z pracodawcami, dodatkowych programów i zajęć wspierających kształcenie zawodowe, mają charakter powszechny 3. Szkoła tworzy odpowiednie warunki realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego i zawodowego, ze szczególnym uwzględnieniem warsztatów szkolnych umożliwiających właściwą organizację zajęć praktycznych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele nierównomiernie kształtują kluczowe umiejętności opisane w podstawie programowej oraz z różną częstotliwością monitorują nabywanie przez uczniów wiedzy i umiejętności, co nie sprzyja spójności przebiegu procesu edukacyjnego. 2. W niektórych szkołach z uwagi na zły stan bazy dydaktycznej utrudniona jest realizacja podstawy programowej kształcenia ogólnego. 3. Mimo że nauczyciele w sposób celowy wdrażają wnioski wynikające z prowadzonych analiz osiągnięć edukacyjnych uczniów, ponad jedna trzecia uczących się uważa, że nie odnosi w szkole sukcesów.
2.	Wskazane wymaganie przez MEN: <i>„Uczniowie są aktywni”</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Młodzież chętnie współpracuje ze sobą przy rozwiązywaniu problemów. W powszechnej opinii młodzieży przedstawiciele samorządu uczniowskiego oraz sami uczniowie inicjują i realizują działania w ważnych dla nich sprawach. 2. Młodzież realizuje różnorodne działania na rzecz własnego rozwoju, rozwoju szkoły i lokalnego środowiska, które integrują społeczność szkolną, kształtują pozytywny 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie angażują się w proces lekcyjny najczęściej przez notowanie, słuchanie, zadawanie pytań i wykonywanie zadań wskazanych przez nauczyciela, rzadziej pracują w grupach i parach, biorą udział w dyskusji; najrzadziej pomagają innym się uczyć, wykonują doświadczenia i eksperymenty, zgłaszają własne pomysły i je realizują, wyrażają własne zdanie na tematy poruszane na lekcji, podejmują decyzje, jak będą się uczyć.

		<p>wizerunek szkoły, wspierają rozwój zawodowy i indywidualny uczniów oraz budują pożądane postawy społeczne.</p> <p>3. Nauczyciele podejmują działania w celu podniesienia aktywności uczniów.</p>	<p>2. Uczniowie w niewielkim stopniu uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych w szkole.</p> <p>3. Stwarzanie przez nauczycieli sytuacji, które zachęcają uczniów do podejmowania różnorodnych aktywności na rzecz własnego rozwoju nie jest w szkole powszechne.</p>
3.	<p>Wskazane wymaganie przez MEN: <i>„Szkoła lub placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju”</i></p>	<p>1. Zaangażowanie uczniów w organizację działań na rzecz rozwoju szkoły i środowiska lokalnego jest powszechne. Uczniowie szczególnie zaangażowani są w działalność wolontariacką.</p> <p>2. Dzięki stwarzaniu przez nauczycieli różnorodnych sytuacji i przedstawianiu ciekawych ofert aktywności, część uczniów angażuje się w działania na rzecz szkoły i środowiska lokalnego.</p> <p>3. Dzięki bardzo dobrej współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym większość zajęć praktycznej nauki zawodu jest realizowana w warunkach rzeczywistych w zakładach pracy, co wpływa na efektywność zdobywanych przez uczniów umiejętności, a pracodawcom daje możliwość kształcenia swoich potencjalnych pracowników.</p>	<p>1. Inicjatywność uczniów jest jednostkowa i incydentalna, niemniej większość uczniów włącza się w różne działania organizowane na rzecz szkoły, uczniów i środowiska lokalnego.</p>
4.	<p>Wybrane wymagania: ..... (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)</p>	<p>Ewaluacje problemowe nie były zaplanowane.</p>	
5.	<p>Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej wybranej przez Kuratora Oświaty (w ujęciu kompleksowym)</p>	<p>Ewaluacje całościowe nie były zaplanowane.</p>	

*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych

Szkoły specjalne*

W okresie od 1 września 2018 r. do 31 sierpnia 2019 r. ewaluacje w szkołach specjalnych nie były zaplanowane.

*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych

Szkoły policealne*

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Wybrane wymaganie: <i>„Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”</i> (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Procesy edukacyjne są planowane, organizowane i doskonalone w sposób sprzyjający kształtowaniu kompetencji zawodowych słuchaczy. 2. Podejmowane przez nauczycieli działania motywują słuchaczy do aktywnego uczestnictwa w zajęciach. 3. Realizacji procesów edukacyjnych służy bogata baza dydaktyczna.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słuchacze sporadycznie partycypują w planowaniu procesów edukacyjnych. 2. Nauczyciele rzadko planują i organizują procesy edukacyjne zespołowo. 3. Organizacja procesów edukacyjnych nie sprzyja uczeniu się od siebie nawzajem.
2.	Wybrane wymaganie: <i>„Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych”</i> (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele analizują wyniki egzaminów zewnętrznych, formułują wnioski i rekomendacje oraz wykorzystują je w procesie kształcenia. 2. Analiza badań wewnętrznych (wyniki egzaminów semestralnych, frekwencja) sprzyja podejmowaniu adekwatnych działań służących podnoszeniu jakości procesów edukacyjnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkoła nie wykorzystuje badań realizowanych przez instytucje zewnętrzne w celu podnoszenia jakości pracy w odniesieniu do potrzeb słuchaczy. 2. Działania podejmowane na podstawie analizy wyników egzaminów zewnętrznych, formułowanie wniosków i rekomendacji nie są w pełni skuteczne w odniesieniu do rezultatów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w części praktycznej.
3.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej wybranej przez Kuratora Oświaty (w ujęciu kompleksowym)	Ewaluacje całościowe nie były zaplanowane.	

*nie dotyczy szkół zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Wskazane wymaganie przez MEN: <i>„Placówka zaspakaja potrzeby osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki”</i>	<ol style="list-style-type: none"> Oferta poradni psychologiczno-pedagogicznych zaspokaja potrzeby osób, instytucji i organizacji korzystających z ich usług. Poradnie rozpoznają potrzeby odbiorców, co wpływa na podnoszenie efektywności pracy poradni. Poradnie podejmują skuteczne działania mające na celu zwiększenie dostępu klientów do swojej oferty. Należą do nich: odpowiednia organizacja czasu pracy, prowadzenie punktów konsultacyjnych, zatrudnienie specjalistów (np.: neurologopedy, terapeuty SI), wyposażenie gabinetów w sprzęt specjalistyczny. 	<ol style="list-style-type: none"> Dostęp do oferty placówek utrudniają następujące problemy: lokalizacyjne (duże odległości z miejscowości gminnych, mała ilość połączeń komunikacji publicznej), bariery językowe (obcokrajowcy) i architektoniczne (osoby z niepełnosprawnością ruchową).
2.	Wskazane wymaganie przez MEN: <i>„Placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju”</i>	<ol style="list-style-type: none"> Współdziałanie poradni z takimi instytucjami, jak: szkoły i inne placówki oświatowe, policja, sądy, starostwo powiatowe, centra pomocy rodzinie, ośrodki opieki społecznej, służba zdrowia, ma charakter działań systemowych, prowadzonych w sposób celowy i kompleksowy, co przyczynia się do powstania efektywnie działającej, lokalnej sieci współpracy. Podejmowane przez poradnie działania są użyteczne i sprzyjają wzajemnemu rozwojowi. Najważniejsze korzyści to: powstanie punktów konsultacyjnych, szybsza pomoc i wsparcie w miejscu zamieszkania dzieci, łatwiejszy dostęp do specjalistów, pozyskiwanie środków finansowych na zakup sprzętu i wyposażenia oraz zajęcia terapeutyczne, podnoszenie kwalifikacji 	

		pracowników poradni, utworzenie grup wsparcia dla pedagogów szkolnych.	
3.	Wybrane wymagania: ..... (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)	Ewaluacje problemowe nie były zaplanowane.	
4.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej wybranej przez Kuratora Oświaty (w ujęciu kompleksowym)	Ewaluacje całościowe nie były zaplanowane.	

Biblioteki pedagogiczne

W okresie od 1 września 2018 r. do 31 sierpnia 2019 r. ewaluacje w bibliotekach pedagogicznych nie były zaplanowane.

Placówki doskonalenia nauczycieli

W okresie od 1 września 2018 r. do 31 sierpnia 2019 r. ewaluacje w placówkach doskonalenia nauczycieli nie były zaplanowane.

Placówki oświatowo-wychowawcze

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Wskazane wymaganie przez MEN: <i>„Placówka wspomaga rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków oraz umożliwi korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego”</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele rozpoznają potrzeby i możliwości wychowanków. 2. Oferta międzyszkolnego ośrodka sportowego jest systematycznie modyfikowana w oparciu o indywidualne potrzeby dzieci i młodzieży oraz zadania placówek oświatowych. 3. Wychowankowie międzyszkolnego ośrodka sportowego mają rzeczywisty wpływ na kształt proponowanej im oferty zajęć, które umożliwiają rozwój zainteresowań oraz 	<ol style="list-style-type: none"> 1. W szkolnych schroniskach młodzieżowych oferta zajęć nie zawsze jest dostosowana do potrzeb i oczekiwań wychowanków. Natomiast w międzyszkolnym ośrodku sportowym niedostateczna baza lokalowa utrudnia diagnozę indywidualnych potrzeb dzieci. 2. W szkolnych schroniskach młodzieżowych wychowawcy zbyt rzadko wykorzystują pomysły wychowanków do planowania zajęć. 3. Działalność

		pożyteczne spędzanie czasu wolnego.	międzyszkolnego ośrodka sportowego w dużej mierze ogranicza się do organizowania imprez i zawodów zleczanych przez placówki oświatowe.
2.	Wskazane wymaganie przez MEN: <i>„Placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju”</i>	1. Placówki oraz partnerzy działający w środowisku lokalnym czerpią korzyści z wzajemnej i systematycznej współpracy.	
3.	Wybrane wymagania: ..... (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)	Ewaluacje problemowe nie były zaplanowane.	
4.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej wybranej przez Kuratora Oświaty (w ujęciu kompleksowym)	Ewaluacje całościowe nie były zaplanowane.	

Placówki kształcenia ustawicznego i inne, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy - Prawo oświatowe

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Wskazane wymaganie przez MEN: <i>„Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”</i>	<ol style="list-style-type: none"> Oferty placówek są oparte na analizach potrzeb klientów/partnerów oraz potrzeb rynku pracy. Formy kształcenia są realizowane w dobrze wyposażonych specjalistycznych pracowniach i/lub u pracodawców, w rzeczywistych warunkach pracy. Placówki umożliwiają uczestnikom zajęć nabycie umiejętności i wiedzy przydatnej w ich późniejszej pracy. 	brak
2.	Wskazane wymaganie przez MEN: <i>„Uczniowie są aktywni”</i>	1. Działania prowadzących zajęcia są ukierunkowane na wykorzystanie kreatywności słuchaczy i zachęcanie ich	brak

		<p>do aktywności.</p> <p>2. Na zajęciach stwarza się ich uczestnikom możliwość brania udziału w dyskusji, wyrażania własnego zdania i zgłaszania własnych pomysłów do realizacji.</p> <p>3. Placówki ukierunkowują aktywność i zaangażowanie uczestników zajęć na rzecz ich rozwoju oraz rozwoju placówek.</p>	
3.	<p>Wskazane wymaganie przez MEN:</p> <p><i>„Szkoła lub placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju”</i></p>	<p>1. Placówki odpowiadają na potrzeby szkoleniowe środowiska lokalnego.</p> <p>2. Placówki wykorzystują potencjał lokalnego środowiska do uatrakcyjniania oferty i aktualizacji programów nauczania.</p> <p>3. Placówki ukierunkowują swoje działania w zakresie współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym na poszerzenie zakresu zajęć odbywających się w rzeczywistych warunkach pracy.</p>	<p>1. Nie wszystkie placówki zbierają informacje na temat skuteczności wejścia swoich absolwentów na rynek pracy, a także nie śledzą dalszych etapów rozwoju ich kariery.</p>
4.	<p>Wybrane wymagania: ..... (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)</p>	<p>Ewaluacje problemowe nie były zaplanowane.</p>	
5.	<p>Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej wybranej przez Kuratora Oświaty (w ujęciu kompleksowym)</p>	<p>Ewaluacje całościowe nie były zaplanowane.</p>	

Szkoły specjalne przysposabiające do pracy*, MOW-y, MOS-y i inne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy - Prawo oświatowe

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Wskazane wymaganie przez MEN:	1. Organizacja procesów edukacyjnych sprzyja nabywaniu przez	1. Nauczyciele MOS i MOW rzadko podczas zajęć stosują aktywizujące metody

	<i>„Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”</i>	wychowanków wiedzy i umiejętności określonych w podstawie programowej. 2.Nauczyciele wykorzystują w pracy z wychowankami wnioski z analiz osiągnięć z poprzedniego etapu edukacyjnego oraz diagnozy indywidualnych potrzeb i możliwości wychowanków. 3.Nauczyciele monitorują działania profilaktyczno-wychowawcze, opiekuńcze, edukacyjne oraz terapeutyczne.	i zespołowe formy pracy. 2.W placówkach socjoterapeutycznych i resocjalizacyjnych wychowankowie w niewielkim zakresie pracują samodzielnie i często wymagają bezpośredniego wsparcia nauczyciela.
2.	Wskazane wymaganie przez MEN: <i>„Wychowankowie są aktywni”</i>	1.Wychowankowie angażują się w działania na rzecz swojej placówki i środowiska lokalnego. 2.Placówki zapewniają swoim wychowankom możliwość rozwijania zainteresowań artystycznych i sportowych. 3.Placówki dbają o sferę emocjonalną wychowanków, adaptację w nowym środowisku i zapewnienie poczucia bezpieczeństwa.	1. Mimo sprzyjających warunków i zachęty ze strony pedagogów, wychowankowie rzadko inicjują działania na rzecz własnego rozwoju.
3.	Wskazane wymaganie przez MEN: <i>„Placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju”</i>	1.Placówki budują swój pozytywny wizerunek w środowisku lokalnym. 2.Dzięki systematycznej współpracy ze środowiskiem, placówki pozyskują środki na wzbogacenie bazy dydaktycznej, 3.Wychowankowie integrują się ze środowiskiem lokalnym, dzięki czemu są w nim pozytywnie postrzegani.	brak
4.	Wybrane wymagania: ..... (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)	Ewaluacje problemowe nie były zaplanowane.	
5.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej wybranej przez Kuratora Oświaty (w ujęciu kompleksowym)	Ewaluacje całościowe nie były zaplanowane.	

* szkoły specjalne przysposabiające do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi

Placówki zapewniające opiekę i wychowanie, o których mowa w art. 2 pkt 8 ustawy - Prawo oświatowe

Lp.	Badane wymaganie	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1.	Wskazane wymaganie przez MEN: <i>„Placówka wspomaga rozwój wychowanków, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji”</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzony przez placówkę system rozpoznawania indywidualnych potrzeb i możliwości wychowanków efektywnie wpływa na poziom ich aktywności. 2. Bogaty katalog działań zwiększających szanse edukacyjne wychowanków koreluje z potrzebami wychowanków w tym zakresie. 3. Dzięki realizacji działań tworzących sprzyjającą przestrzeń wychowankowie realizują własne pomysły, uczą się samodzielności, kreatywności i odpowiedzialności za własny rozwój. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nie wszyscy pracownicy merytoryczni są zaangażowani w realizację procesu rozpoznawania indywidualnych potrzeb i możliwości wychowanków.
2.	Wskazane wymaganie przez MEN: <i>„Placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju”</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzięki prowadzonej na wielu płaszczyznach współpracy z partnerami działającymi w środowisku wszystkie podmioty osiągają obopólne korzyści, wpływając na wzajemny rozwój i ugruntowując pozytywne oddziaływania na rozwój wychowanków. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z rodzicami nie ma charakteru systemowych rozwiązań, ze względu na długość turnusów jest realizowana w formie działań doraźnych.
3.	Wybrane wymagania: ..... (ewaluacja problemowa w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty)	Ewaluacje problemowe nie były zaplanowane.	
4.	Pozostałe wymagania badane w ramach ewaluacji całościowej wybranej przez Kuratora Oświaty (w ujęciu kompleksowym)	Ewaluacje całościowe nie były zaplanowane.	

2.3 Wyniki ewaluacji doraźnych

2.3.1. Zestawienie danych ilościowych dotyczących ewaluacji przeprowadzonych w poszczególnych typach szkół i placówek

W okresie od 1 września 2018 r. do 31 sierpnia 2019 r. ewaluacje doraźne nie były przeprowadzane.

2.4 Wnioski z przeprowadzonych ewaluacji planowych i doraźnych

Najważniejsze wnioski z przeprowadzonych ewaluacji z uwzględnieniem typów szkół i placówek

- Wnioski z ewaluacji przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego:
  1. Podstawa programowa wychowania przedszkolnego jest realizowana z uwzględnieniem warunków jej realizacji, nauczyciele systematycznie monitorują i analizują osiągnięcia wychowanków, zapoznając rodziców z wynikami tych badań. Na podstawie wypracowanych wniosków, nauczyciele modyfikują swoją pracę uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości dzieci, niemniej nie są to działania powszechnie stosowane.
  2. Nauczyciele podejmują działania wychowawcze i profilaktyczne, których celem jest zapoznanie dzieci z obowiązującymi normami społecznymi, wzmacnianie pozytywnych postaw i eliminowanie zachowań niewłaściwych, a także rozwijanie umiejętności pracy w grupie z uwzględnieniem kształtowania odpowiedzialności za decyzje i zachowania własne oraz grupowe. Jednak nie wszystkie dzieci stosują się do zasad obowiązujących w przedszkolu.
  3. Pracownicy przedszkola dbają o zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego dzieci, szacunku, życzliwości, zaufania oraz przyjaznej atmosfery. Rodzice są często włączani w działania przedszkola, angażowani w monitorowanie, analizę i ocenę oraz wprowadzanie zmian do prowadzonych działań wychowawczo-profilaktycznych, co ma pozytywny wpływ na jakość pracy placówki i przyczynia się do optymalizacji warunków wszechstronnego rozwoju dzieci. Aczkolwiek nie wszystkie przedszkola dokonują monitorowania i analizy działań profilaktycznych i wychowawczych w sposób systemowy i z uwzględnieniem opinii rodziców.

- Wnioski z ewaluacji szkół podstawowych:
  1. Nauczyciele realizują podstawę programową z wykorzystaniem zalecanych warunków jej realizacji. Podczas zajęć edukacyjnych podejmują różnorodne działania rozwijające u uczniów kompetencje kluczowe. Nie zawsze jednak działania te ukierunkowane są na kształcenie umiejętności sprawnego wykorzystywania narzędzi informatycznych, myślenia matematycznego, kreatywności, innowacyjności i przedsiębiorczości.
  2. Szkoły diagnozują potrzeby i możliwości swoich uczniów oraz monitorują i analizują ich postępy edukacyjne. Nie zawsze jednak podejmowane przez nauczycieli na tej podstawie działania są adekwatne do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci.
  3. Szkoły tworzą uczniom przestrzeń do podejmowania różnorodnych aktywności i samodzielnych inicjatyw. Jednak nie wszyscy nauczyciele udzielają uczniom wsparcia w realizacji ich inicjatyw oraz w sytuacjach, gdy czegoś nie rozumieją lub nie potrafią wykonać, umożliwiają im także dyskusji, doświadczania i eksperymentowania, rozwiązywania problemów oraz podejmowania samodzielnych decyzji związanych ze sposobami uczenia się.

- Wnioski z ewaluacji liceów ogólnokształcących:
  1. Nauczyciele indywidualizują proces edukacyjny, w oparciu o rozpoznane możliwości psychofizyczne i rozwojowe uczniów, ale nie zawsze podejmują działania, służące rozwojowi uczniów, polegające na udzielaniu wskazówek, jak się uczyć i udzielaniu informacji zwrotnej o postępach.
  2. Działania nauczycieli umożliwiające uczniom wpływanie na sposób organizacji i przebieg lekcji oraz powiązanie różnych dziedzin wiedzy i lepsze rozumienie świata nie są powszechne.
  3. Nauczyciele planują i podejmują działania wynikające z formułowanych wniosków i rekomendacji po analizie wyników egzaminów zewnętrznych oraz wewnętrznych badań dotyczących kształcenia i wychowania. W niewystarczającym stopniu występuje wśród nauczycieli znajomość wyników badań zewnętrznych innych niż wyniki matur i wykorzystanie ich w planowaniu działań edukacyjnych i wspierających rozwój uczniów.

- Wnioski z ewaluacji techników:
  1. Nauczyciele stosują różnorodne metody nauczania, które nie zawsze są adekwatne do potrzeb uczniów, zachęcają ich do uczenia się, umożliwiają młodzieży powiązanie różnych dziedzin wiedzy i lepsze rozumienia świata oraz wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się.

2. Nauczyciele planują pracę dydaktyczną na podstawie diagnozy osiągnięć uczniów. Niemniej, stosowane przez uczących metody i formy pracy nie są w pełni dostosowane do indywidualnych potrzeb uczniów.
  3. Szkoły prowadzą badania wewnętrzne, które służą formułowaniu wniosków i rekomendacji odnoszących się zarówno do procesów uczenia się, jak i wychowania.
- Wnioski z ewaluacji branżowych szkół I stopnia:
    1. Większość uczniów chętnie współpracuje ze sobą w rozwiązywaniu problemów i realizacji przedsięwzięć, głównie inicjowanych przez samorząd uczniowski, aczkolwiek rzadko sami takie działania inicjuje.
    2. Organizacja procesów edukacyjnych korzystnie wpływa na kształcenie umiejętności kluczowych opisanych w podstawie programowej, przede wszystkim w zakresie sprawnego komunikowania się w języku polskim, wykorzystywania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz pozyskiwania informacji z różnych źródeł, natomiast nie sprzyja kształtowaniu kompetencji społecznych, umiejętności pracy w grupie, prowadzenia dyskusji, wyrażania własnego zdania, zgłaszania własnych pomysłów, czy pomagania innym w nauce.
    3. Większość szkół współpracuje ze środowiskiem pracodawców w zakresie realizacji zajęć praktycznej nauki zawodu w rzeczywistych warunkach (w zakładach pracy), co korzystnie wpływa na rozwój umiejętności i kompetencji zawodowych uczniów.
  - Wnioski z ewaluacji szkół policealnych:
    1. Nauczyciele rzadko planują i organizują procesy edukacyjne zespołowo.
    2. Organizacja procesów edukacyjnych oraz wykorzystywane przez nauczycieli nowoczesne pomoce dydaktyczne, formy i metody pracy, są w większości dostosowane do potrzeb słuchaczy oraz motywują ich do nauki i do aktywnego uczestnictwa w zajęciach. Niemniej podejmowane przez nauczycieli działania w niewielkim stopniu sprzyjają uczeniu się od siebie nawzajem.
    3. Analiza wyników egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie oraz badań wewnętrznych wykorzystywana jest do planowania i organizacji pracy szkoły. Aczkolwiek podejmowane przez nauczycieli działania nie są w pełni skuteczne w odniesieniu do rezultatów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w części praktycznej.

- Wnioski z ewaluacji poradni psychologiczno-pedagogicznych:
  1. Podejmowane przez poradnie działania zachęcają rodziców, nauczycieli, instytucje i organizacje do korzystania z jej oferty, ułatwiają wspólne rozwiązywanie problemów. Aczkolwiek dostęp do oferty niektórych poradni utrudniają problemy lokalizacyjne, bariery językowe i architektoniczne (osoby z niepełnosprawnością ruchową).
  2. Poradnie doskonalą własną pracę, uwzględniając pozyskiwane informacje od osób i instytucji, które skorzystały z ich oferty, co przyczynia się do lepszego zaspokojenia potrzeb klientów.
  3. Współpraca poradni z instytucjami działającymi w środowisku lokalnym jest systematyczna, celowa i adekwatna do zgłoszonych potrzeb klientów, co przekłada się na uzyskanie znaczących obopólnych korzyści.

- Wnioski z ewaluacji placówek oświatowo-wychowawczych:
  1. Placówki rozpoznają potrzeby i możliwości wychowanków. W szkolnych schroniskach młodzieżowych oferta zajęć nie zawsze jest dostosowana do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży.
  2. Wychowankowie międzyszkolnych ośrodków sportowych mają rzeczywisty wpływ na kształt proponowanej im oferty zajęć, co umożliwia im pożyteczne spędzanie wolnego czasu oraz rozwijanie zainteresowań. Natomiast w szkolnych schroniskach młodzieżowych wychowawcy zbyt rzadko wykorzystują do konstruowania zajęć pomysły wychowanków
  3. Placówki i liczne instytucje oraz organizacje działające w środowisku lokalnym, dzięki systematycznej i celowej współpracy zaspokajają różnorodne potrzeby własne, w tym potrzeby wychowanków.

- Wnioski z ewaluacji placówek kształcenia ustawicznego i innych, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy - Prawo oświatowe:
  1. Nauczyciele podczas zajęć kształtują u ich uczestników umiejętności wynikające z podstawy programowej kształcenia w zawodzie. Zajęcia mają formę praktyczną, często z wykorzystaniem zaawansowanych technologicznie maszyn i urządzeń, co sprawia, że uczniowie chętnie wykonują stawiane przed nimi zadania oraz nabywają użyteczne w danym zawodzie umiejętności.
  2. Uczestnicy kursów chętnie współpracują ze sobą w różnorodnych przedsięwzięciach inicjowanych i realizowanych w placówce.
  3. Współpraca placówki z instytucjami i organizacjami środowiska lokalnego jest celowa i przynosi korzyści słuchaczom, placówce oraz środowisku lokalnemu. Aczkolwiek nie wszystkie placówki ramach tej współpracy zbierają informacje na temat dalszych etapów rozwoju kariery swoich absolwentów.

- Wnioski z ewaluacji szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, MOW-ów, MOS-ów, i innych ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy - Prawo oświatowe:
  1. Nauczyciele realizują podstawę programową z uwzględnieniem odpowiednich form i metod pracy dostosowanych do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości wychowanków. Niemniej nauczyciele młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii rzadko podczas zajęć stosują aktywizujące metody i zespołowe formy pracy.
  2. Wychowankowie specjalnych szkół przysposabiających do pracy, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych i specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych aktywnie uczestniczą w zajęciach organizowanych w placówkach, w mniejszym stopniu je inicjują.
  3. Współpraca placówek ze środowiskiem lokalnym służy wzbogaceniu warunków ich działalności i przyczynia się do rozwoju kompetencji społecznych wychowanków, a także rozbudzania u nich empatii i potrzeby niesienia bezinteresownej pomocy.

- Wnioski z ewaluacji placówek zapewniających opiekę i wychowanie, o których mowa w art. 2 pkt 8 ustawy - Prawo oświatowe:
  1. Placówka tworzy system rozpoznawania indywidualnych możliwości i potrzeb wychowanków, który przyczynia się do poprawy ich aktywności i zaangażowania w zajęcia edukacyjne. Aczkolwiek nie wszyscy pracownicy merytoryczni w jednakowo satysfakcjonujący sposób są zaangażowani w realizację procesu rozpoznawania indywidualnych potrzeb i możliwości wychowanków.
  2. Placówka w sposób wieloaspektowy współpracuje z partnerami działającymi w środowisku lokalnym. Zadania realizowane w ramach tej współpracy przynoszą obopólne korzyści, wpływając na wzajemny rozwój i ugruntowując pozytywne oddziaływania na rozwój wychowanków.
  3. Wsparcie, którego nauczyciele udzielają rodzicom ma ograniczony charakter, ze względu na czas trwania turnusów. Najczęściej jest realizowane w formie działań doraźnych.

Uogólnione wnioski z ewaluacji:

1. Nauczyciele wychowania przedszkolnego kształtują najważniejsze umiejętności opisane w podstawie programowej, wspomagają wszechstronny rozwój dzieci, umożliwiają wychowankom przygotowanie do nauki w szkole. Aczkolwiek rzadko pozostawiają dzieciom przestrzeń do dokonywania własnych wyborów i podejmowania samodzielnych decyzji. Wśród dzieci nie jest powszechne wykorzystanie w środowisku domowym wiadomości i umiejętności nabywanych w przedszkolu.
2. Nauczyciele wychowania przedszkolnego systematycznie monitorują i analizują działania profilaktyczne oraz wychowawcze, a także zapoznają rodziców z wynikami tych badań. Aczkolwiek monitorowanie i analiza działań profilaktycznych i wychowawczych nie zawsze odbywa się w sposób systemowy i we współpracy z rodzicami.
3. Nauczyciele wychowania przedszkolnego i szkół podstawowych realizują właściwą podstawę programową z uwzględnieniem warunków jej realizacji, niemniej wyposażenie placów zabaw w niektórych przedszkolach wymaga modernizacji, ponadto w wielu szkołach podstawowych, w szczególności szkołach wiejskich położonych w pasie przygranicznym, realizację podstawy programowej utrudnia niedostateczna liczba pomocy dydaktycznych.
4. Nauczyciele wychowania przedszkolnego i szkół podstawowych diagnozują potrzeby i możliwości swoich uczniów oraz monitorują i analizują ich postępy edukacyjne. Nie zawsze jednak działania, jakie podejmują na podstawie tych badań są adekwatne do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci.
5. Nauczyciele szkół podstawowych podejmują wiele różnorodnych działań służących nabywaniu wiedzy i umiejętności przez uczniów. Niemniej nie zawsze kształtują u dzieci umiejętność sprawnego wykorzystywania narzędzi informatycznych, myślenia matematycznego; kreatywność; innowacyjność i przedsiębiorczość. Uczniowie szkół podstawowych nie otrzymują wystarczającego wsparcia od uczących w sytuacjach, gdy czegoś nie rozumieją lub nie potrafią wykonać.
6. Uczniowie szkół podstawowych nie zawsze podczas zajęć są w wystarczającym stopniu motywowani do podejmowania różnorodnych aktywności oraz samodzielnych inicjatyw. Najczęstszymi formami aktywności uczniów podczas lekcji są notowanie i słuchanie. Uczący się rzadko mają możliwość podejmowania dyskusji, przeprowadzania doświadczeń i eksperymentów, rozwiązywania problemów oraz podejmowania samodzielnych decyzji związanych ze sposobami uczenia się.
7. Uczniowie szkół podstawowych współpracują ze sobą w organizacji różnorodnych inicjatyw podejmowanych na terenie szkoły i na rzecz lokalnego

- środowiska. Biorą także udział w rozwiązywaniu problemów dotyczących szkoły. Czynniki te pozytywnie wpływają na rozwój ich kompetencji społecznych.
8. Współpraca szkół podstawowych z instytucjami i podmiotami funkcjonującymi w jej środowisku lokalnym jest prowadzona w sposób celowy. Wspólne działania, służą rozwojowi uczniów oraz aktywizacji i integracji społeczności szkolnej i mieszkańców środowiska lokalnego.
  9. W liceach ogólnokształcących i technikach procesy edukacyjne są planowane i realizowane przez nauczycieli na podstawie diagnozy osiągnięć uczniów. Niemniej, stosowane przez uczących metody i formy pracy nie są w pełni dostosowane do indywidualnych potrzeb uczniów.
  10. Nauczyciele liceów ogólnokształcących i techników nie podejmują powszechnie działań, które umożliwiają uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i lepsze rozumienie świata.
  11. Nauczyciele liceów ogólnokształcących, techników i szkół policealnych w trakcie lekcji rzadko umożliwiają uczniom wpływanie na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się.
  12. Nauczyciele liceów ogólnokształcących, techników i szkół policealnych przestrzegają obowiązujących w szkole zasad oceniania.
  13. Nauczyciele liceów ogólnokształcących, techników i szkół policealnych planują i podejmują działania wynikające z formułowanych wniosków i rekomendacji po analizie wyników egzaminów zewnętrznych oraz wewnętrznych. Nauczyciele w niedostatecznym stopniu znają wyniki badań zewnętrznych innych niż wyniki egzaminów zewnętrznych i wykorzystują je w planowaniu działań edukacyjnych i wspierających rozwój uczniów.
  14. Planowanie i realizacja procesów edukacyjnych w szkołach policealnych są większości dostosowane do potrzeb słuchaczy.
  15. W większości szkół branżowych I stopnia stworzone są warunki do rozwoju kompetencji zawodowych, natomiast w mniejszym stopniu nauczyciele kształtują kompetencje społeczne oraz z różną częstotliwością monitorują nabywanie przez uczniów wiedzy i umiejętności, co nie sprzyja spójności przebiegu procesu edukacyjnego.
  16. Aktywność uczniów szkół branżowych I stopnia nie jest powszechna, niemniej podejmowane przez uczniów nieliczne inicjatywy istotnie wpływają na rozwój społeczności uczniowskiej, ponieważ często wynikają z potrzeb młodzieży i środowiska lokalnego.
  17. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne wypełniają swoje zadania statutowe i realizują cele placówki, które odpowiadają potrzebom odbiorców. W organizacji swoich zadań statutowych poradnie planowano i systemowo współpracują ze środowiskiem lokalnym, co wpływa na rozwój zarówno poradni, jak i osób korzystających z ich oferty.

18. Placówki oświatowo-wychowawcze rozpoznają potrzeby i możliwości wychowanków, niemniej w przypadku szkolnych schronisk młodzieżowych działania prowadzone w wyniku tego rozpoznania nie zawsze są dostosowane do potrzeb i oczekiwań dzieci oraz młodzieży. Placówki systematycznie i w szerokim zakresie współpracują ze środowiskiem lokalnym zaspokajając potrzeby własne i środowiska.
19. W placówkach kształcenia ustawicznego i praktycznego rozpoznaje się potencjał uczestników zajęć, monitoruje się nabywanie przez nich nowych umiejętności oraz podejmuje się działania dostosowane do potrzeb słuchaczy, co skutkuje dobrym ich przygotowaniem do zdawania egzaminów i nabyciem kompetencji przydatnych na rynku pracy. Niemniej nie wszystkie placówki zbierają informacje na temat skuteczności wejścia swoich absolwentów na rynek pracy, a także nie śledzą dalszych etapów rozwoju ich kariery.
20. Specjalne szkoły przysposabiające do pracy, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze i dom wczasów dziecięcych współpracują ze środowiskiem lokalnym i w sposób celowy wykorzystują jego zasoby do zaspokajania potrzeb swoich wychowanków, rozwijania ich kompetencji społecznych i wzbogacenia bazy dydaktycznej swoich placówek.
21. Nauczyciele specjalnych szkół przysposabiających do pracy, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych i domu wczasów dziecięcych tworzą optymalne warunki do aktywnego uczestnictwa wychowanków w zajęciach obowiązkowych i pozalekcyjnych.
22. Organizacja procesów edukacyjnych w specjalnych szkołach przysposabiających do pracy, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych i specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych sprzyja kształtowaniu kompetencji kluczowych i nabywaniu przez wychowanków umiejętności niezbędnych do funkcjonowania zawodowego i społecznego. Niemniej nauczyciele młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii rzadko podczas zajęć stosują aktywizujące metody i zespołowe formy pracy.

2.5 Rekomendacje na następny rok szkolny

Rekomendacje dotyczące planowania nadzoru pedagogicznego na następny rok szkolny (wynikające z wniosków z ewaluacji):

1. W ramach kontroli planowej uwzględnić tematykę przestrzegania przepisów prawa oświatowego w zakresie:
  - a. indywidualizacji procesu edukacyjnego w przedszkolach, szkołach podstawowych, liceach ogólnokształcących;
  - b. przeprowadzania badań i sporządzania opinii/orzeczeń w poradniach psychologiczno-pedagogicznych;
  - c. prowadzenia działalności przez publiczne i niepubliczne domy wczasów dziecięcych.
2. W ramach ewaluacji problemowej objąć badaniem wymagania:
  - a. w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego: *Zarządzanie przedszkolem służy jego rozwojowi, Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne oraz Przedszkole wspomaga rozwój dzieci z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji;*
  - b. w szkołach podstawowych: *Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się, Uczniowie są aktywni oraz Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi;*
  - c. w liceach ogólnokształcących i technikach: *Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się, Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji;*
  - d. w placówkach kształcenia ustawicznego: *Szkoła lub placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju, Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi;*
  - e. w szkołach branżowych I stopnia: *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej oraz Uczniowie są aktywni;*
  - f. w szkołach policealnych: *Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się, Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej;*
  - g. w poradniach psychologiczno-pedagogicznych: *Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający rozwojowi osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki, Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analizy badań zewnętrznych i wewnętrznych.*

3. W ramach wspomagania w tematyce doskonalenia zawodowego nauczycieli szkół i placówek w województwie dolnośląskim uwzględnić:
- a. wykorzystanie przez nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach, szkołach podstawowych, liceach ogólnokształcących i technikach wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć dzieci/uczniów do wspomagania ich rozwoju, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji;
  - b. kształtowanie u dzieci w wieku przedszkolnym umiejętności podejmowania decyzji na miarę ich możliwości;
  - c. wykorzystanie oceniania kształtującego w procesie nauczania;
  - d. wykorzystanie wyników badań zewnętrznych w planowaniu procesów edukacyjnych;
  - e. przykłady dobrych praktyk w zakresie kształtowania kompetencji zawodowych w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe;
  - f. aktywizowanie wychowanków placówek, o których mowa w *art.2 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe* do pracy na zajęciach.

3. Kontrola

3.1 Kontrola planowa

W roku szkolnym 2018/2019 na podstawie arkuszy zatwierdzonych przez Ministra Edukacji Narodowej, Dolnośląski Kurator Oświaty przeprowadził kontrole planowe o następującej tematyce:

1. Ocena prawidłowości zapewnienia dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej
2. Zgodność z przepisami prawa funkcjonowania oddziałów międzynarodowych i dwujęzycznych
3. Ocena prawidłowości tworzenia, organizowania oraz funkcjonowania oddziałów sportowych

3.1.1. Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonych kontroli planowych (realizacji planu kontroli)

W roku szkolnym 2018/2019 w Kuratorium Oświaty we Wrocławiu zaplanowano przeprowadzenie 146 kontroli. **Do 31 sierpnia 2019 r.** zrealizowano 148 kontroli, co stanowi 101,4 % planu nadzoru pedagogicznego.

W roku szkolnym 2018/2019 pracownicy Kuratorium Oświaty we Wrocławiu przeprowadzili 148 kontroli planowych w 145 spośród 3273 nadzorowanych szkół i placówek.

Wykonanie planu kontroli (w okresie od 1 września 2018 r. do 31 sierpnia 2019 r.) w ramach zadań zaplanowanych na rok szkolny 2018/2019 przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Zadanie z zakresu nadzoru pedagogicznego	Liczba kontroli		Stopień realizacji planu (%)
		zaplanowanych	przeprowadzonych	
1.	Ocena prawidłowości zapewnienia dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej	124	125	100,8 %
2.	Zgodność z przepisami prawa funkcjonowania oddziałów międzynarodowych i dwujęzycznych	3	4	133,3 %
3.	Ocena prawidłowości tworzenia, organizowania oraz funkcjonowania oddziałów sportowych	19	19	100 %
RAZEM		146	148	101,4 %

3.1.2. Wyniki i wnioski z poszczególnych kontroli planowych

3.1.2.1 Ocena prawidłowości zapewnienia dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Informacje o kontroli:

Kontrola dotyczyła zapewnienia dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w okresie od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2018 r. Kontrola została zrealizowana w terminie: **od 9 listopada 2018 r. do 27 grudnia 2018 r.**

1. Kontrolą objęto:

przedszkola	ogólna liczba przedszkoli w województwie	480
	liczba przedszkoli objętych kontrolą	49
	% przedszkoli objętych kontrolą	10,2
szkoły podstawowe	ogólna liczba szkół podstawowych w województwie	745
	liczba szkół podstawowych objętych kontrolą	76
	% szkół podstawowych objętych kontrolą	10,2

2. Kontrolą objęto dokumentację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z wyłączeniem uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego:

	przedszkola	szkoły
ogólna liczba uczniów w jednostkach systemu oświaty objętych kontrolą	6628	15263
w tym: ogólna liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z wyłączeniem uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w jednostkach systemu oświaty objętych kontrolą	1492	4478
liczba uczniów, których dokumentację objęto kontrolą	233	380

3. Arkusz organizacji przedszkoli/szkół określał ogólną liczbę godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący przedszkole/szkołę, w tym liczbę godzin zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, realizowanych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę i innych nauczycieli zgodnie z przepisami prawa.

	przedszkola	szkoły
liczba odpowiedzi: TAK	194	317
liczba odpowiedzi: NIE	39	63
liczba wydanych zaleceń, jeśli zaznaczono NIE	11	14

4. Uczniowie byli objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną na podstawie rozpoznania indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w przedszkolu/szkole.

	przedszkola	szkoły
liczba odpowiedzi: TAK	227	335
liczba odpowiedzi: NIE	6	45
liczba wydanych zaleceń, jeśli zaznaczono NIE	4	12
liczba jednostek systemu oświaty, które otrzymały zalecenia	4	12

5. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu/szkole była udzielana z inicjatywy:

odpowieź	liczba uczniów w przedszkolach, dla których wybrano odpowiedź	liczba uczniów w szkołach, dla których wybrano odpowiedź
ucznia	0	2
rodziców ucznia	30	74
dyrektora przedszkola, szkoły	6	30
nauczyciela, wychowawcy grupy wychowawczej lub specjalisty, prowadzących zajęcia z uczniem	177	224
pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania lub higienistki szkolnej	0	0
poradni psychologiczno-pedagogicznej	20	50
asystenta edukacji romskiej	0	0
pomocy nauczyciela	0	0
asystenta nauczyciela lub osoby, o której mowa w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe lub asystenta wychowawcy świetlicy, o których mowa w art. 15 ust. 7 ustawy	0	0

pracownika socjalnego	0	0
asystenta rodziny	0	0
kuratora sądowego	0	0
organizacji pozarządowej, innej instytucji lub podmiotu działających na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży	0	0

6. Realizacja zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dokumentowana była w dziennikach zajęć.

	przedszkola	szkoły
liczba odpowiedzi: TAK	42	70
liczba odpowiedzi: NIE	6	6
liczba wydanych zaleceń, jeśli zaznaczono NIE	6	6
liczba jednostek systemu oświaty, które otrzymały zalecenia	6	6

7. Uczniom, których dokumentację objęto kontrolą, zapewniono następujące zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej:

W przedszkolach objętych kontrolą:

rodzaj zajęć	liczba uczniów w przedszkolach, dla których wybrano odpowiedź
zajęcia rozwijające uzdolnienia	2
zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	58
zajęcia logopedyczne	182
zajęcia rozwijające kompetencje - emocjonalno-społeczne	29
inne zajęcia o charakterze terapeutycznym*	25
indywidualizowana ścieżka realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego	0
porady	9
konsultacje	12

Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym:

- a) terapia psychologiczna
- b) terapia pedagogiczna
- c) rozwijanie sprawności motorycznej ręki
- d) usprawnianie koordynacji wzrokowo – ruchowej, koncentracji uwagi

Liczba przedszkoli, które wybrały „inne zajęcia o charakterze terapeutycznym”: **9**.

rodzaj zajęć	liczba uczniów w szkołach, dla których wybrano odpowiedź
klasa terapeutyczna	1
zajęcia rozwijające uzdolnienia	41
zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się	5
zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	191
zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	104
zajęcia logopedyczne	107
zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne	40
inne zajęcia o charakterze terapeutycznym*	66
zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu	0
indywidualizowana ścieżka kształcenia	3
porady	37
konsultacje	54
warsztaty	11

W szkołach objętych kontrolą:

Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym:

- a) terapia psychologiczna,
- b) terapia pedagogiczna,
- c) Biofeedback,
- d) usprawnianie małej i dużej motoryki.

Liczba szkół, które wybrały „inne zajęcia o charakterze terapeutycznym”: **30**

8. Liczebność uczniów na zajęciach z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej:

rodzaj zajęć	liczba uczestników zajęć nie przekraczała liczby zalecanej przepisami prawa:						liczba zaleceń, jeśli wybrano NIE	
	przedszkola			szkoły			przedszkola	szkoły
	TAK	NIE	nie dotyczy	TAK	NIE	nie dotyczy		
rozwijające uzdolnienia (w grupie do 8 uczniów)	2	0		16	3		0	3
korekcyjno-kompensacyjne (w grupie do 5 uczniów)	17	1		36	1		1	1
logopedyczne (w grupie do 4 uczniów)	39	5		51	4		5	4
rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne (w grupie do 10 osób)	9	1	1	19	0	1	1	0
inne zajęcia o charakterze terapeutycznym (w grupie do 10 osób)	9	0		29	1		0	1
zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze (w grupie do 8 uczniów)	0	0		54	4		0	4

9. Uczniowie, których dokumentacja została objęta kontrolą, objęci byli zindywidualizowaną ścieżką obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub zindywidualizowaną ścieżką kształcenia, która obejmowała zajęcia realizowane wspólnie z oddziałem i zajęcia indywidualne z uczniem.

	przedszkola	szkoły
liczba odpowiedzi: TAK	0	3
liczba odpowiedzi: NIE	0	0
liczba wydanych zaleceń, jeśli zaznaczono NIE	0	0
liczba jednostek systemu oświaty, które otrzymały zalecenia	0	0

10. Nauczyciele i specjaliści udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi oceniali efektywność udzielonej pomocy i formułowali wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia.

	przedszkola	szkoły
liczba odpowiedzi: TAK	183	302
liczba odpowiedzi: NIE	50	78
liczba wydanych zaleceń, jeśli zaznaczono NIE	13	16
liczba jednostek systemu oświaty, które otrzymały zalecenia	13	16

11. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w odniesieniu do uczniów, których dokumentacja została objęta kontrolą, była organizowana i udzielana we współpracy z:

	przedszkola		szkoły	
	liczba odpowiedzi na:		liczba odpowiedzi na:	
	TAK	NIE	TAK	NIE
rodzicami uczniów	221	12	357	23
poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi	48	185	161	219
placówkami doskonalenia nauczycieli	0	233	8	372
innymi przedszkolami/szkołami i placówkami	0	233	1	379
organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży	3	230	31	349

Jeśli TAK, należy wskazać czy dyrektor przedszkola/szkoły uzgadniał warunki współpracy organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu/szkole

	przedszkola		szkoły	
	liczba odpowiedzi na:		liczba odpowiedzi na:	
	TAK	NIE	TAK	NIE
rodzicami uczniów	159	62	291	66
poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi	36	12	143	18
placówkami doskonalenia nauczycieli	0	0	8	0
innymi przedszkolami/szkołami i placówkami	0	0	1	0
organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży	3	0	28	3

Jeśli NIE, proszę wskazać:

	przedszkola	szkoły
liczba wydanych zaleceń	18	18
liczba jednostek systemu oświaty, które otrzymały zalecenia	18	18

Spostrzeżenia wizytatorów:

- a) Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie § 11 ust. 3 oraz § 19 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1646).
- b) Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie § 20 ust. 14; § 17 ust. 1; § 16 ust. 1 oraz § 4 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1591).

- c) Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie § 17 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. poz. 649, z późn.zm.).

3.1.2.2 Zgodność z przepisami prawa funkcjonowania oddziałów międzynarodowych i dwujęzycznych

Informacje o kontroli (część A):

W województwie dolnośląskim, w publicznych szkołach podstawowych nie funkcjonują oddziały międzynarodowe, tym samym kontrola dotycząca oceny zgodności z przepisami prawa funkcjonowania oddziałów międzynarodowych w publicznych szkołach podstawowych nie była przeprowadzana.

Informacje o kontroli (część B):

1. Kontrola dotyczyła oceny zgodności z przepisami prawa funkcjonowania oddziałów dwujęzycznych w publicznych szkołach podstawowych z oddziałami dwujęzycznymi w okresie od 1 września 2018 r. do dnia rozpoczęcia kontroli.
2. Kontrola została zrealizowana w terminie: od 15 do 20 maja 2019 r.
3. Kontrolą objęto łącznie 4 publiczne szkoły podstawowe, co stanowiło 30 % nadzorowanych ww. szkół.
4. Ogólna liczba skontrolowanych oddziałów dwujęzycznych w szkołach - 14
5. Kontrolą objęto dokumentację szkolną, w tym dokumentację przebiegu nauczania i dokumentację kadrową.

1.	Statut szkoły podstawowej uwzględnia organizację oddziałów dwujęzycznych	
	Liczba odpowiedzi	
	TAK	NIE
	3 (75%)	1 (25%)
<p>Liczba wydanych zaleceń jeśli wybrano NIE - 1</p> <p>Liczba szkół, które otrzymały zalecenia - 1 (25% skontrolowanych szkół)</p>		

2. Oddział dwujęzyczny został utworzony począwszy od VII klasy szkoły podstawowej

Liczba odpowiedzi	
TAK	NIE
4 (100%)	0 (0%)

Liczba wydanych zaleceń jeśli wybrano NIE – nie dotyczy

Liczba szkół, które otrzymały zalecenia - 0 (0% skontrolowanych szkół)

3. W oddziale dwujęzycznym nauczanie jest prowadzone w dwóch językach: polskim oraz obcym nowożytnym będącym drugim językiem nauczania

Liczba odpowiedzi	
TAK	NIE
4 (100%)	0 (100%)

Liczba wydanych zaleceń jeśli wybrano NIE – nie dotyczy

Liczba szkół, które otrzymały zalecenia - 0 (0% skontrolowanych szkół)

4. W oddziale dwujęzycznym są prowadzone co najmniej dwa zajęcia edukacyjne w dwóch językach: polskim oraz obcym nowożytnym będącym drugim językiem nauczania

Liczba odpowiedzi	
TAK	NIE
4 (100%)	0 (0%)

Liczba wydanych zaleceń jeśli wybrano NIE – nie dotyczy

Liczba szkół, które otrzymały zalecenia - 0 (0 % skontrolowanych szkół)

- 4.1** Zajęcia edukacyjne, które są obowiązkowo prowadzone w dwóch językach - polskim oraz obcym nowożytnym będącym drugim językiem nauczania

Liczba odpowiedzi	
Biologia	1 (25%)
chemia	0 (0%)
fizyka	0 (0%)
geografia (część geografii odnosząca się do geografii ogólnej)	3 (75%)
historia (część historii odnosząca się do historii powszechnej)	2 (50%)
matematyka	2 (50%)

Liczba wydanych zaleceń jeśli wybrano NIE – nie dotyczy

Liczba szkół, które otrzymały zalecenia - 0 (0% skontrolowanych szkół)

- 4.2** Zajęcia edukacyjne prowadzone w dwóch językach: polskim oraz obcym nowożytnym będącym drugim językiem nauczania

Liczba odpowiedzi	
Muzyka	0 (0%)
plastyka	0 (0%)
wiedza o społeczeństwie	2 (50%)
informatyka	0 (0%)
wychowanie fizyczne	0 (0%)
edukacja dla bezpieczeństwa	0 (0%)
nie dotyczy	2 (50%)

Liczba szkół, które otrzymały zalecenia - 0 (0% skontrolowanych szkół)

5. Rekrutację kandydatów do oddziału dwujęzycznego w szkole podstawowej przeprowadzono zgodnie z przepisami art. 139 ustawy U - PO

Liczba odpowiedzi	
TAK	NIE
4 (100%)	0 (0%)

Liczba wydanych zaleceń jeśli wybrano NIE – nie dotyczy

Liczba szkół, które otrzymały zalecenia - 0 (0% skontrolowanych szkół)

6. Wszyscy nauczyciele prowadzący w oddziale dwujęzycznym w szkole podstawowej zajęcia języka obcego nowożytnego oraz nauczyciele przedmiotów innych niż języki obce, posiadają odpowiednie kwalifikacje określone w przepisach dotyczących szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli

Liczba odpowiedzi	
TAK	NIE
4 (100%)	0 (0%)

Liczba wydanych zaleceń jeśli wybrano NIE – nie dotyczy

Liczba szkół, które otrzymały zalecenia - 0 (0% skontrolowanych szkół)

7. Organizacja oddziału dwujęzycznego uwzględnia liczbę godzin wskazaną w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół

Liczba odpowiedzi	
TAK	NIE
4 (100%)	0 (0%)

Liczba wydanych zaleceń jeśli wybrano NIE – nie dotyczy

Liczba szkół, które otrzymały zalecenia - 0 (0% skontrolowanych szkół)

8. Organizacja oddziału dwujęzycznego uwzględnia przepisy § 7 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół

Liczba odpowiedzi	
TAK	NIE
4 (100%)	0 (0%)

Liczba wydanych zaleceń jeśli wybrano NIE – nie dotyczy

Liczba szkół, które otrzymały zalecenia - 0 (0% skontrolowanych szkół)

3.1.2.3. Ocena prawidłowości tworzenia, organizowania oraz funkcjonowania oddziałów sportowych

Informacje o kontroli:

1. Kontrola dotyczyła oceny prawidłowości tworzenia, organizowania oraz funkcjonowania oddziałów sportowych w publicznych szkołach podstawowych w okresie od 1 września 2018 r. do dnia rozpoczęcia kontroli.
2. Kontrola została zrealizowana w terminie: 7 grudnia 2018 r. – 20 lutego 2019 r.
3. Kontrolą objęto łącznie 19 publicznych szkół podstawowych ogólnodostępnych z oddziałami sportowymi, co stanowiło 30 % nadzorowanych ww. szkół.
4. Ogólna liczba oddziałów sportowych w ww. szkołach objętych kontrolą – 106
5. Kontrolą objęto dokumentację szkolną, w tym dokumentację przebiegu nauczania.

1. Statut szkoły podstawowej uwzględnia organizację oddziałów sportowych

Liczba odpowiedzi	
TAK	NIE
19 (100%)	0 (0%)

Liczba wydanych zaleceń jeśli wybrano NIE - 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenia - 0 (0% skontrolowanych szkół)

2.	<p>Liczba uczniów realizujących szkolenie sportowe w oddziale sportowym w szkole podstawowej wynosiła co najmniej 20 uczniów w pierwszym roku szkolenia</p> <table border="1" data-bbox="274 342 1399 495"> <thead> <tr> <th colspan="2">Liczba odpowiedzi</th> </tr> <tr> <th>TAK</th> <th>NIE</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>19 (100 %)</td> <td>0 (0 %)</td> </tr> </tbody> </table> <p>Liczba wydanych zaleceń jeśli wybrano NIE - 0</p> <p>Liczba szkół, które otrzymały zalecenia - 0 (0% skontrolowanych szkół)</p>	Liczba odpowiedzi		TAK	NIE	19 (100 %)	0 (0 %)			
Liczba odpowiedzi										
TAK	NIE									
19 (100 %)	0 (0 %)									
3.	<p>Szkolenie w oddziale sportowym jest realizowane w co najmniej trzech kolejnych klasach szkoły podstawowej</p> <table border="1" data-bbox="274 831 1399 1126"> <thead> <tr> <th colspan="3">Liczba odpowiedzi</th> </tr> <tr> <th>TAK</th> <th>NIE</th> <th>NIE DOTYCZY (w przypadku rozpoczęcia szkolenia sportowego w I klasie szkoły podstawowej)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>17 (89,47%)</td> <td>0 (0%)</td> <td>2 (10,53 %)</td> </tr> </tbody> </table> <p>Liczba wydanych zaleceń jeśli wybrano NIE - 0</p> <p>Liczba szkół, które otrzymały zalecenia - 0 (0 % skontrolowanych szkół)</p>	Liczba odpowiedzi			TAK	NIE	NIE DOTYCZY (w przypadku rozpoczęcia szkolenia sportowego w I klasie szkoły podstawowej)	17 (89,47%)	0 (0%)	2 (10,53 %)
Liczba odpowiedzi										
TAK	NIE	NIE DOTYCZY (w przypadku rozpoczęcia szkolenia sportowego w I klasie szkoły podstawowej)								
17 (89,47%)	0 (0%)	2 (10,53 %)								
4.	<p>Rekrutację kandydatów do oddziału sportowego w szkole podstawowej przeprowadzono zgodnie z przepisami art. 137 ustawy U – PO</p> <table border="1" data-bbox="274 1491 1399 1677"> <thead> <tr> <th colspan="2">Liczba odpowiedzi</th> </tr> <tr> <th>TAK</th> <th>NIE</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>18 (94,74 %)</td> <td>1 (5,26 %)</td> </tr> </tbody> </table> <p>Liczba wydanych zaleceń jeśli wybrano NIE - 1</p> <p>Liczba szkół, które otrzymały zalecenia - 1 (5,3 % skontrolowanych szkół)</p>	Liczba odpowiedzi		TAK	NIE	18 (94,74 %)	1 (5,26 %)			
Liczba odpowiedzi										
TAK	NIE									
18 (94,74 %)	1 (5,26 %)									

5.

W oddziale sportowym w szkole podstawowej jest realizowane szkolenie sportowe na podstawie programów szkolenia, opracowanych przez polskie związki sportowe, zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej

Liczba odpowiedzi	
TAK	NIE
18 (94,74 %)	1 (5,26 %)

Liczba wydanych zaleceń jeśli wybrano NIE - 1

Liczba szkół, które otrzymały zalecenia – 1 (5,26 % skontrolowanych szkół)

Rodzaj sportu	Liczba szkół
<i>Golf</i>	0 (0%)
<i>Kolarstwo</i>	0 (0 %)
<i>Brydż sportowy</i>	0 (0 %)
<i>Łyżwiarstwo figurowe</i>	0 (0 %)
<i>Żeglarstwo</i>	0 (0 %)
<i>Narciarstwo <u>biegowe</u></i>	1 (5,26 %)
<i>Badminton</i>	0 (0 %)
<i>Szermierka</i>	1 (5,26 %)
<i>Pięciobój nowoczesny</i>	0 (0 %)
<i>Taekwondo Olimpijskie</i>	0 (0 %)
<i>Hokej na trawie</i>	0 (0 %)
<i>Orientacja sportowa</i>	0 (0 %)
<i>Tenis stołowy</i>	0 (0 %)
<i>Alpinizm</i>	0 (0 %)
<i>Judo</i>	0 (0 %)
<i>Strzelectwo sportowe</i>	0 (0 %)
<i>Łyżwiarstwo szybkie</i>	1 (5,26 %)
<i>Lekka atletyka</i>	2 (10,52 %)

	<i>Piłka siatkowa</i>	5 (26,31 %)	
	<i>Unihokej</i>	0 (0 %)	
	<i>Koszykówka</i>	5 (26,31 %)	
	<i>Piłka nożna</i>	4 (21,05 %)	
	<i>Tenis</i>	0 (0 %)	
	<i>Zapasy</i>	0 (0 %)	
	<i>Pływanie</i>	3 (15,78 %)	
	<i>Piłka ręczna</i>	3 (15,78 %)	
	<i>Gimnastyka</i>	0 (0 %)	
	<i>Hokej na lodzie</i>	0 (0 %)	

6.

Szkoła podstawowa posiada obiekty lub urządzenia sportowe niezbędne do prowadzenia szkolenia sportowego lub wykorzystuje obiekty lub urządzenia innych podmiotów

Liczba odpowiedzi	
TAK	NIE
19 (100%)	0 (100 %)

Rodzaj obiektu	Liczba odpowiedzi
sala gimnastyczna	17 (89,5 %)
hala sportowa	9 (47,36 %)
boisko	18 (94,7%)
urządzenie/a sportowo-rekreacyjne	18 (94,7 %)

Liczba wydanych zaleceń jeśli wybrano NIE - 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenia - 0 (0 % skontrolowanych szkół)

7.

Oddział sportowy w szkole podstawowej realizuje program szkolenia sportowego we współpracy z polskimi związkami sportowymi, klubami sportowymi, stowarzyszeniami prowadzącymi działalność statutową w zakresie kultury fizycznej lub uczelniami prowadzącymi studia wyższe na kierunku związanym z dziedziną nauk o kulturze fizycznej, zgodnie z przepisami § 7 ust. 2 - 4 rozporządzenia - R1 (§ 5 rozporządzenia R-2)

Liczba odpowiedzi	
TAK	NIE
19 (100 %)	0 (0 %)

Rodzaj podmiotu	Liczba odpowiedzi
polski związek sportowy	17 (89,47%)
klub sportowy	17 (89,47%)
stowarzyszenie/stowarzyszenia prowadzące działalność statutową w zakresie kultury fizycznej	6 (31,57 %)
uczelnia/uczelnie prowadzące studia wyższe na kierunku związanym z dziedziną nauk o kulturze fizycznej	6 (31,57 %)

Liczba wydanych zaleceń jeśli wybrano NIE – 0

Liczba szkół, które otrzymały zalecenia - 0 (0 % skontrolowanych szkół)

8.

W ramach programu szkolenia sportowego szkoła podstawowa organizuje obozy szkoleniowe, zgodnie z przepisami § 6 ust. 6 rozporządzenia - R1 (§ 4 ust. 3 rozporządzenia - R2)

Liczba odpowiedzi	
TAK	NIE
12 (63,15 %)	7 (36,84 %)

9.	Ocena z wychowania fizycznego w oddziale sportowym w szkole podstawowej uwzględnia udział ucznia w szkoleniu sportowym	
	Liczba odpowiedzi	
	TAK	NIE
	19 (100 %)	0 (0 %)
Liczba wydanych zaleceń jeśli wybrano NIE - 0		
Liczba szkół, które otrzymały zalecenia - 0 (0 % skontrolowanych szkół)		

3.1.3. Wnioski z kontroli planowych

a) wynikające z analizy wyników kontroli:

- wskazujące na potrzeby w zakresie wspomagania pracy szkół i placówek, określające zakres wspomagania:
  1. Przedstawić wyniki przeprowadzonych kontroli planowych podczas organizowanych dla dyrektorów szkół i placówek konferencji podsumowujących nadzór pedagogiczny prowadzony przez Dolnośląskiego Kuratora Oświaty w roku szkolnym 2018/2019.
  2. Szkoły wymagają wsparcia w zakresie realizacji przez dyrektora i nauczycieli zadań wynikających z przepisów prawa dotyczących organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole.
- wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego:
  1. Uwzględnić w planie nadzoru pedagogicznego kontrolę realizacji zaleceń wydanych po przeprowadzonych kontrolach planowych.
  2. W ramach wspomagania w tematyce doskonalenia zawodowego nauczycieli/dyrektorów szkół i placówek w województwie dolnośląskim uwzględnić zadania nauczyciela/dyrektora związane z organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole.

b) dotyczące organizacji kontroli:

1. Przydzielając kontrole planowe uwzględniać, w miarę możliwości, doświadczenie zawodowe wizytatorów w zakresie objętym kontrolą.

3.2 Kontrole doraźne

Kontrole doraźne są przeprowadzane przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny w sytuacji, gdy zaistnieje potrzeba przeprowadzenia w szkole lub placówce działań nieujętych w planie nadzoru pedagogicznego.

3.2.1. Ogólne informacje o przeprowadzonych kontrolach doraźnych

W roku szkolnym 2018/2019 pracownicy Kuratorium Oświaty we Wrocławiu przeprowadzili 797 kontroli doraźnych w 581 spośród 3406 nadzorowanych szkół i placówek.

W tabeli poniżej przedstawiono informację o obszarach, w jakich zostały przeprowadzone kontrole doraźne w okresie od 1 września 2018 r. do 31 sierpnia 2019 r.

Obszary funkcjonowania szkół i placówek będące przedmiotem kontroli*:	Liczba kontroli w:						
	przedszkolach	szkolach dla dzieci i młodzieży			szkolach dla dorosłych	placówkach	RAZEM
		szkolach podstawowych	gimnazjach	szkolach ponadgimnazjalnych, ponadpodstawowych			
• posiadanie przez nauczycieli wymaganych kwalifikacji do prowadzenia przydzielonych im zajęć	14	10	0	1	0	1	26
• realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania	8	24	1	6	0	0	39
• przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki	0	73	4	20	0	1	98
• przestrzeganie statutu szkoły lub placówki	5	23	1	10	0	0	39
• przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia	7	42	4	5	0	1	59
• zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.	26	229	16	58	0	8	337
• przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 14 ust. 3 ustawy - Prawo oświatowe	0	9	0	7	12	0	28
• przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 14 ust. 4 ustawy - Prawo oświatowe	0	0	0	0	0	0	0
• stosowanie przemocy słownej i/lub fizycznej	1	4	0	0	0	0	5
• inne	64	37	13	87	25	43	606

3.2.2. Informacje dotyczące organizacji i przeprowadzania kontroli doraźnych

Przyczyną zarządzenia przez kuratora oświaty kontroli doraźnej w szkole lub placówce jest stwierdzenie potrzeby przeprowadzenia w tej szkole lub placówce działań nieujętych w planie nadzoru pedagogicznego. Takie stwierdzenie może nastąpić na skutek wniosku podmiotu zewnętrznego lub na skutek analizy przez kuratora oświaty dotychczasowych wyników nadzoru pedagogicznego nad szkołą lub placówką. Podmioty wnioskujące o zarządzenie w okresie od 1 września 2018 r. do 31 sierpnia 2019 r. kontroli doraźnych w szkołach lub placówkach przedstawiono w tabeli.

Liczba kontroli doraźnych przeprowadzonych	Liczba kontroli w:						
	przedszkolach	szkołach dla dzieci i młodzieży			szkołach dla dorosłych	placówkach	RAZEM
		szkołach podstawowych	gimnazjach	ponadgimnazjalnych, szkołach ponadpodstawowych			
a) na wniosek, prośbę, w związku z informacją pozyskaną od:							
• organu prowadzącego szkołę lub placówkę	0	0	0	0	0	0	0
• rodziców	35	250	9	27	0	4	325
• uczniów	0	2	0	9	1	1	13
• nauczycieli	1	5	0	7	0	4	17
• Rzecznika Praw Obywatelskich	0	0	0	0	0	0	0
• Rzecznika Praw Dziecka	4	11	2	2	0	0	19
• Prokuratury	0	1	0	0	0	0	1
• innych podmiotów	3	109	14	54	3	17	200
b) na skutek stwierdzenia przez Kuratora Oświaty potrzeby przeprowadzenia kontroli doraźnej	20	123	5	49	15	10	222
RAZEM KONTROLI DORAŻNYCH	63	501	30	148	19	36	797

3.2.3. Wyniki kontroli doraźnych

(liczba zaleceń wydanych w obszarach wynikających z art. 55 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe – najczęściej wydawane zalecenia)

Obszary funkcjonowania szkół i placówek będące przedmiotem kontroli	Liczba zaleceń
posiadanie przez nauczycieli wymaganych kwalifikacji do prowadzenia przydzielonych im zajęć	17
realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania	27
przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki	128
przestrzeganie statutu szkoły lub placówki	40
przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia	42
zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.	143
przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 14 ust. 3 ustawy - Prawo oświatowe	128
przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 14 ust. 4 ustawy - Prawo oświatowe	0
inne	622
RAZEM	1147

3.2.4. Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli doraźnych

1. wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego:

- 1) Uwzględnić przeprowadzenie kontroli planowej w zakresie zapewnienia uczniom lub wychowankom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.
- 2) Uwzględnić przeprowadzenie kontroli planowej w zakresie przestrzegania zasad klasyfikowania i promowania uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego w szczególności tych, którym przedłużono okres nauki.
- 3) Uwzględnić przeprowadzenie kontroli planowej w zakresie organizacji indywidualnego nauczania oraz zindywidualizowanej ścieżki kształcenia.

- 4) Uwzględnić w ewaluacjach problemowych wymagania odnoszące się do organizacji procesów edukacyjnych, wspierania rozwoju uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji oraz współpracy szkoły z rodzicami.
- 5) Objąć wspomaganie dyrektorów szkół i placówek w zakresie zapewnienia uczniom lub wychowankom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- 6) Zorganizować w ramach wspomaganie szkół i placówek dla dyrektorów, pedagogów, psychologów konferencję z zakresu organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej z uwzględnieniem sposobów realizacji zajęć rewalidacyjnych i zajęć specjalistycznych wynikających z orzeczeń i opinii.
- 7) Dokonać zmian w procedurze kontroli szkół niepublicznych, przeprowadzanych na podstawie art. 176 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe. Kontrole przeprowadzać dwuetapowo, tj. do trzech miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności szkoły w zakresie art. 14 ust. 1, 2, 4, 5 oraz 6, natomiast w późniejszym terminie w zakresie art. 14 ust. 3.
- 8) Uwzględnić w planowaniu nadzoru pedagogicznego kontrolę realizacji zaleceń wydanych po kontrolach planowych i doraźnych w roku szkolnym 2018/2019.

2. wskazujące na potrzebę zmian w przepisach prawa:

- 1) W związku ze znaczącym obciążeniem uczniów/wychowanków zajęciami rewalidacyjnymi i specjalistycznymi wynikającymi z orzeczeń, określić w przepisach prawa szczegółowe formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach specjalnych.
- 2) Wprowadzić zmiany w § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2017 r. poz. 1575, z późn. zm.) tak, aby osoba, która ukończyła studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, na kierunku (specjalności) innym niż nauczany przedmiot, a dodatkowo studia podyplomowe w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć lub studia pierwszego stopnia na kierunku (specjalności) zgodnym z nauczaniem przedmiotem lub prowadzonymi zajęciami, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne posiadała kwalifikacje do zatrudnienia w placówkach doskonalenia nauczycieli, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradniach specjalistycznych, bibliotekach pedagogicznych, kolegiach pracowników służb społecznych, szkołach policealnych, liceach ogólnokształcących, technikach, branżowych szkołach

II stopnia, branżowych szkołach I stopnia, gimnazjach, placówkach oświatowo-wychowawczych oraz placówkach zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, z zastrzeżeniem § 12–24 ww. rozporządzenia.

- 3) Wprowadzić zmiany w załączniku do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. (poz. 1575) w Wykazie egzaminów potwierdzających kwalifikacje do nauczania języków obcych w zakresie podstawowej, zawansowanej i biegłej znajomości języka rosyjskiego. Powyższy język obcy nowożytny został pominięty ww. rozporządzeniu, a nauczyciele języka rosyjskiego nie mogą zdać państwowego nauczycielskiego egzamin z języka obcego stopnia I lub II przed Państwową Komisją Egzaminacyjną powołaną na podstawie zarządzenia nr 33 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 sierpnia 1990 r. w sprawie egzaminów państwowych z języków obcych, gdyż komisja ta już nie funkcjonuje.

4. Monitorowanie

W roku szkolnym 2018/2019 na podstawie arkuszy opracowanych w Ministerstwie Edukacji Narodowej, Dolnośląski Kurator Oświaty przeprowadził monitorowanie w następujących zakresach:

1. Dostosowywanie bazy lokalowej do wymagań określonych przepisami prawa
2. Prowadzenie działalności innowacyjnej i wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania
3. Organizacja kształcenia uczniów według indywidualnego programu i toku nauki
4. Kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych

4.1 *Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonego monitorowania (realizacji planu monitorowania)*

W roku szkolnym 2018/2019 w Kuratorium Oświaty we Wrocławiu zaplanowano przeprowadzenie monitorowania w 990 szkołach. **Do 31 sierpnia 2019 r.** zrealizowano 992, co stanowi 100,2 % planu nadzoru pedagogicznego.

Wykonanie planu monitorowania (w okresie od 1 września 2018 r. do 31 sierpnia 2019 r.) w ramach zadań zaplanowanych na rok szkolny 2018/2019 przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Zadanie z zakresu nadzoru pedagogicznego	Liczba szkół		Stopień realizacji planu (%)
		wskazana do monitorowania w planie nadzoru pedagogicznego	w których monitorowanie zostało przeprowadzone	
1.	Dostosowywanie bazy lokalowej do wymagań określonych przepisami prawa.	59	58	98,3%
2.	Prowadzenie działalności innowacyjnej i wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania.	745	745	100 %
3.	Organizacja kształcenia uczniów według indywidualnego programu i toku nauki.	63	66	104,8 %
4.	Kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych.	123	123	100 %
RAZEM		990	992	100,2 %

*Monitorowanie w zakresie dostosowywanie bazy lokalowej do wymagań określonych przepisami prawa zostało przeprowadzone we wszystkich funkcjonujących na terenie województwa dolnośląskiego placówkach. Mniejsza o jeden w stosunku do planu liczba placówek, w których przeprowadzono monitorowanie jest spowodowane zakończeniem działalności przez jeden z niepublicznych specjalnych ośrodków wychowawczych, co ustalono już w trakcie monitorowania.

4.2 Wyniki monitorowania

4.2.1. Dostosowywanie bazy lokalowej do wymagań określonych przepisami prawa

Informacje o monitorowaniu:

Monitorowanie zostało zrealizowane w terminie: 07.01.2019 r. do 28.02.2019 r.

1. Monitorowaniem objęto:

rodzaj placówki		publiczne	niepubliczne
młodzieżowe ośrodki wychowawcze	ogólna liczba młodzieżowych ośrodków wychowawczych w województwie	12	1
	liczba młodzieżowych ośrodków wychowawczych objętych monitorowaniem	12	1
	% młodzieżowych ośrodków wychowawczych objętych monitorowaniem	92,31 %	7,69 %
młodzieżowe ośrodki socjoterapii	ogólna liczba młodzieżowych ośrodków socjoterapii w województwie	13	0
	liczba młodzieżowych ośrodków socjoterapii objętych monitorowaniem	13	0
	% młodzieżowych ośrodków socjoterapii objętych monitorowaniem	100 %	0
specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze	ogólna liczba specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych w województwie	27	4
	liczba specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych objętych monitorowaniem	27	4
	% specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych objętych monitorowaniem	87,1 %	12,9 %
specjalne ośrodki wychowawcze	ogólna liczba specjalnych ośrodków wychowawczych w województwie	0	1
	liczba specjalnych ośrodków wychowawczych objętych monitorowaniem	0	1
	% specjalnych ośrodków wychowawczych objętych monitorowaniem	0	100 %

2. Liczba placówek, w których pokoje mieszkalne w placówce przeznaczone są dla:

liczba wychowanków w pokoju	młodzieżowe ośrodki wychowawcze		młodzieżowe ośrodki socjoterapii		specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze		specjalne ośrodki wychowawcze	
	publiczne	niepubliczne	publiczne	niepubliczne	publiczne	niepubliczne	publiczne	niepubliczne
mniej niż 4 wychowanków	2	0	3	0	11	0	0	1
4 wychowanków	10	1	8	0	12	4	0	0
więcej niż 4 wychowanków	0	0	2	0	4	0	0	0

3. Liczba placówek, w których pokoje wychowanków wyposażone są w:

wyposażenie pokoi mieszkalnych wychowanków	młodzieżowe ośrodki wychowawcze		młodzieżowe ośrodki socjoterapii		specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze		specjalne ośrodki wychowawcze	
	publiczne	niepubliczne	publiczne	niepubliczne	publiczne	niepubliczne	publiczne	niepubliczne
łóżka jednoosobowe lub tapczany	12	1	13	0	27	4	0	1
poduszki, kołdry i bielizna pościelowa	12	1	12	0	27	4	0	1
szafka do przechowywania rzeczy osobistych dla każdego wychowanka	10	1	9	0	26	4	0	1
szafy ubraniowe	11	1	10	0	26	4	0	1

Uwagi / informacje (należy wypełnić, jeśli placówki dostosowane są częściowo):

MOS (ze szkołami) - 2

- wszystkie pokoje mieszkalne wyposażone są w tapczany, część z nich wymaga wymiany z uwagi na stan,
- w pokojach mieszkalnych w większości używane są łóżka piętrowe, częściowo są też łóżka pojedyncze.

MOW – 1

- w niektórych pokojach są łóżka piętrowe

MOS (bez szkół) – 2

- nie we wszystkich pokojach są szafy ubraniowe, ze względu na ich mały metraż.
- w niektórych pokojach nie mieszczą się duże szafy ubraniowe, więc znajdują się tam mniejsze, dostosowane do tych potrzeb, ale np. jest w takiej grupie pokoi - tzw. garderoba, gdzie można schować buty i odzienie wierzchnie - dotyczy to przede wszystkim poddasza, gdzie wysokość pokoi jest mniejsza i występują skośne, dachowe ściany.

MOW – 1

- w jednej grupie wychowawczej wyposażenie jest częściowe, wychowankowie posiadają komody do przechowywania ubrań osobistych; szafy ubraniowe są w trakcie wykonywania; pozostałe grupy są wyposażone w szafy ubraniowe.

SOSW - 1

- szafy dla każdego wychowanka na korytarzu

4. Liczba placówek, w których znajdują się:

baza lokalowa placówki	młodzieżowe ośrodki wychowawcze		młodzieżowe ośrodki socjoterapii		specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze		specjalne ośrodki wychowawcze	
	publiczne	Niepubliczne	publiczne	niepubliczne	publiczne	niepubliczne	publiczne	niepubliczne
pomieszczenia rekreacyjno-wypoczynkowe odpowiednie do potrzeb grup wychowawczych	12	1	11	0	27	3	0	1
pomieszczenie umożliwiające organizację spotkań całej społeczności ośrodka	12	1	11	0	27	3	0	1
odpowiednio wyposażone pomieszczenia do prowadzenia zajęć (resocjalizacyjnych, socjoterapeutycznych, profilaktyczno-wychowawczych, rewalidacyjnych, innych o charakterze terapeutycznym, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych, kulturalno-oświatowych, rozwijających zainteresowania)	11	1	9	0	27	4	0	1
odpowiednio wyposażone pomieszczenia do indywidualnej pracy z wychowankiem	12	1	11	0	27	4	0	1

miejsce umożliwiające samodzielne przygotowywanie posiłków przez wychowanków, posiadające odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności	11	1	11	0	27	3	0	1
pokój dla chorych	9	1	6	0	16	4	0	1
miejsce umożliwiające wychowankom samodzielne pranie rzeczy osobistych oraz ich suszenie	12	1	10	0	24	3	0	1
łazienki umożliwiające korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny	12	1	11	0	27	4	0	1
toalety umożliwiające korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny	12	1	12	0	27	4	0	1

Uwagi / informacje (należy wypełnić, jeśli placówki dostosowane są częściowo):

MOS (bez szkół) - 2

- placówka składa się z dwóch budynków, budynku A oraz B; w budynku B znajduje się sala dostosowana do spotkań całej społeczności, w bud. A nie ma takiej sali.
- do organizacji dużych spotkań wykorzystywane są pomieszczenie klasowe.

SOSW – 1

- za mało pomieszczeń, by każda grupa wychowawcza miała swoją świetlicę.

MOS (bez szkół) - 3

- placówka nie posiada sali gimnastycznej; tereny zielone wykorzystywane do wypoczynku i rekreacji uniemożliwiają zorganizowanie boiska do gier zespołowych.
- w ośrodku znajduje się salka socjoterapeutyczna, sala komputerowa, świetlice grupowe z telewizorami, gabinety psychologów, pedagogów, terapeutów, ogród z miejscem na ognisko, sala gimnastyczna, ale brak jest boisk sportowych; w pobliżu znajduje się boisko "Orlik", z którego korzystają wychowankowie; ponadto wychowankowie mogą korzystać z klas lekcyjnych, które są wyposażone w dwa monitory interaktywne z programu "Aktywna tablica".
- świetlice grupowe wyposażone są w telewizory, niektóre w sprzęt AGD, w drugim budynku jest do wykorzystania salka socjoterapeutyczna, jest kuchenka dla wychowanek, gdzie mogą robić sobie posiłki, ogród z miejscem na rekreację i ognisko, ale nie ma sali sportowej ani boisk; w pobliżu znajduje się bardzo dobrze wyposażone boisko "Orlik", z którego korzystają wychowanki..

MOW – 1

- Brak sali gimnastycznej.

MOS (bez szkół) - 1

- Jest jedno takie pomieszczenie w placówce; brak odrębnego gabinetu psychologa (nie ma możliwości zorganizowania takiego pomieszczenia ze względu na ograniczoną powierzchnie placówki)

MOW – 1

- placówka posiada pracownię gospodarstwa domowego wyposażoną w nowoczesny sprzęt, w obecnej chwili wychowankowie nie mogą z niej korzystać ponieważ nie ma bieżącej wody (awaria po zimie) należy również przeprowadzić remont pokrycia dachowego. Pracownia znajduje się w budynku przylegającym do budynku głównego ośrodka.

MOS (bez szkół) – 1

- placówka posiada na jednym piętrze pokój dla chorych wychowanków wymagających bezwzględnego odizolowania od reszty dzieci.

MOS (ZE SZKOŁAMI) – 1

- w przypadku choroby wychowanka, wychowawca zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych, który leczony jest w warunkach domowych.
- chorzy wychowankowie przebywają w domu.

SOSW – 2

- dzieci chore odbierane są przez rodziców; wychowankowie pozostają pod opieką zatrudnionej pielęgniarki w gabinecie pielęgniarki do przyjazdu rodziców/ opiekunów prawnych.
- w przypadku zachorowania, wychowanek zabierany jest do domu przez rodziców/opiekunów prawnych; w trakcie choroby wychowanka, rodzice wzywani są do ośrodka, aby odebrać dziecko; w czasie oczekiwania na przyjazd rodziców wychowanek przebywa w gabinecie pielęgniarki.

MOS (bez szkół) – 1

- w placówce funkcjonuje pralnia i suszarnia.

MOS (ze szkołami) – 1

- wychowankom udostępnia się pralnię ośrodka, do prania osobistych rzeczy. Jednak położenie i wyposażenie pralni uniemożliwia korzystanie z pralek bez nadzoru pracownika.

SOSW – 3

- planowany jest zakup pralki oraz niezbędnego wyposażenia potrzebnego do samodzielnego prania rzeczy osobistych wychowanków.
- wychowankowie piorą rzeczy osobiste w łazienkach i suszą je na suszarkach stojących.
- w jednym z pomieszczeń znajduje się pralka.

MOS (ze szkołami) - 1

- łaźnie umożliwiają korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny. Jednak dawno nie były modernizowane, nie zapewniają pełnego komfortu korzystania.

5. Opieka w porze nocnej:

	młodzieżowe ośrodki wychowawcze		młodzieżowe ośrodki socjoterapii		specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze		specjalne ośrodki wychowawcze	
	publiczne	niepubliczne	publiczne	niepubliczne	publiczne	niepubliczne	publiczne	niepubliczne
liczba placówek, w których opiekę w porze nocnej sprawują dwie osoby, w tym co najmniej jeden wychowawca grupy wychowawczej w przypadku, gdy liczba wychowanków placówki jest mniejsza lub równa odpowiednio: 36 - MOW lub 48 – MOS, SOW, SOSW.	12	1	12	0	27	4	0	1
liczba placówek, w których opieki w porze nocnej NIE sprawują dwie osoby, w tym co najmniej jeden wychowawca grupy wychowawczej w przypadku, gdy liczba wychowanków placówki jest mniejsza lub równa odpowiednio: 36 - MOW lub 48 – MOS, SOW, SOSW.	0	0	0	0	0	0	0	0
liczba placówek, w których liczba osób sprawujących opiekę w porze nocnej jest zwiększana zgodnie z	7	1	7	0	9	2	0	0

potrzebami placówki tak, aby zapewnić bezpieczeństwo wychowankom przebywającym w placówce, w przypadku, gdy liczba wychowanków placówki jest większa niż odpowiednio: 36 - MOW lub 48 – MOS, SOW, SOSW									
liczba placówek, w których liczba osób sprawujących opiekę w porze nocnej NIE jest zwiększana, w przypadku, gdy liczba wychowanków placówki jest większa niż odpowiednio: 36 - MOW lub 48 – MOS, SOW, SOSW		1	0	0	0	0	0	0	0
liczba placówek, w których w przypadku zwiększenia liczby osób sprawujących opiekę nad wychowankami w porze nocnej, opiekę tę sprawuje:	wychowawca grupy wychowawczej	3	0	2	0	5	0	0	0
	inna osoba	1	1	2	0	0	2	0	0
	wychowawca grupy wychowawczej i inna osoba	3	0	3	0	4	0	0	0

4.2.2. Prowadzenie działalności innowacyjnej i wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania

Monitorowaniem objęto 100% publicznych szkół podstawowych. Monitorowanie zostało zrealizowane w terminie: luty – maj 2019 r.

Informacje o monitorowaniu:

1. Monitorowaniem objęto łącznie 745 publicznych szkół podstawowych, co stanowiło 100 % wszystkich szkół, w których prowadzono działalność innowacyjną i wykorzystywano technologię informacyjno-komunikacyjną w procesie nauczania, w tym:

- a. 378, co stanowiło 50,7 % publicznych szkół podstawowych, w których prowadzono działalność innowacyjną;
- b. 671, co stanowiło 90,1 % publicznych szkół podstawowych, w których wykorzystywano technologię informacyjno-komunikacyjną;

UWAGI: We wszystkich szkołach objętych monitorowaniem wykorzystywana jest technologia informacyjno-komunikacyjna w procesie nauczania z różną częstotliwością. Większość szkół często wykorzystuje technologię informacyjno-komunikacyjną na wszystkich zajęciach edukacyjnych. Działalność innowacyjną realizuje ponad połowa publicznych szkół podstawowych.

2. Proszę podać częstotliwość wykorzystywania TIK do celów dydaktycznych na poszczególnych zajęciach edukacyjnych.

Liczba odpowiedzi				
zajęcia edukacyjne	nigdy	rzadko	czasami	często
język polski	5	24	219	479
język obcy	5	12	131	581
muzyka	16	97	305	305
plastyka	15	122	339	246
historia	7	33	225	459
wiedza o społeczeństwie	21	64	286	326
przyroda	9	25	165	512
geografia	6	26	195	493
biologia	6	27	193	493
chemia	16	50	239	392
fizyka	13	46	239	394
matematyka	5	47	220	451

informatyka	6	2	20	696
technika	16	107	333	258
wychowanie fizyczne	130	432	129	29
edukacja dla bezpieczeństwa	29	127	313	210
podstawy przedsiębiorczości	202	34	46	51
doradztwo zawodowe	24	84	285	287
religia / etyka	33	160	295	237
edukacja wczesnoszkolna	12	17	147	530

3. Proszę podać częstotliwość wykorzystywania e-podręczników na poszczególnych zajęciach edukacyjnych.

Liczba odpowiedzi				
zajęcia edukacyjne	nigdy	rzadko	czasami	często
język polski	127	124	275	183
język obcy	141	100	237	232
muzyka	295	187	159	56
plastyka	279	195	168	48
historia	169	140	222	172
wiedza o społeczeństwie	216	161	186	107
przyroda	146	129	209	207
geografia	162	124	224	184
biologia	156	130	209	201
chemia	177	140	210	153
fizyka	175	147	207	151
matematyka	119	117	209	266
informatyka	142	86	199	270
technika	167	177	178	67
wychowanie fizyczne	580	82	17	7
edukacja dla bezpieczeństwa	300	161	141	56

podstawy przedsiębiorczości	293	43	24	11
doradztwo zawodowe	399	111	99	37
religia / etyka	405	134	106	49
edukacja wczesnoszkolna	131	107	178	271

4. Proszę podać częstotliwość wykorzystywania e-zasobów na zajęciach.

Liczba odpowiedzi				
zajęcia edukacyjne	nigdy	rzadko	czasami	często
język polski	18	34	242	420
język obcy	21	23	205	469
muzyka	39	130	287	253
plastyka	41	135	301	231
historia	19	59	234	400
wiedza o społeczeństwie	39	87	255	297
przyroda	24	39	228	406
geografia	21	40	242	403
biologia	22	47	212	423
chemia	34	68	250	335
fizyka	34	64	258	330
matematyka	20	58	240	394
informatyka	17	16	96	579
technika	42	136	305	210
wychowanie fizyczne	215	311	128	40
edukacja dla bezpieczeństwa	64	163	255	190
podstawy przedsiębiorczości	219	36	51	45
doradztwo zawodowe	55	122	254	232
religia /etyka	73	170	271	183
edukacja wczesnoszkolna	25	35	190	439

5. Proszę o wskazanie liczby szkół korzystających z podanych przepustowości łącza internetowego (w przypadku łącza asynchronicznego szkoły zaznaczały wartość odpowiadającą prędkości pobierania danych – zgodnie z umową zawartą z operatorem).

Liczba szkół				
brak dostępu do Internetu	< 10 Mb/s	10 Mb/s ÷ 30 Mb/s	30 Mb/s ÷ 100 Mb/s	> 100 Mb/s
1	121	205	322	80

UWAGI

W województwie Dolnośląskim większość szkół korzysta z Internetu o przepustowości łącza 30 Mb/s ÷ 100, najmniej szkół posiada łącza o przepustowości wyższej niż 100 Mb/s. Zasadnym jest rozbudowa światłowodowych sieci internetowych w ramach programu „Ogólnopolska Sieć Edukacyjna”.

6. Proszę o wskazanie liczby szkół korzystających z podanych źródeł finansowania zakupu sprzętu TIK.

Liczba szkół					
regionalne programy operacyjne	krajowe programy operacyjne	programy rządowe	środki własne szkoły	środki organu prowadzącego	inne
278	118	426	523	544	132

7. Proszę o wskazanie osób zajmujących się administracją szkolnej infrastruktury IT (sprzęt i szkolna sieć komputerowa).

Liczba odpowiedzi			
nauczyciel	pracownik zatrudniony w organie prowadzącym	pracownik niepedagogiczny szkoły	firma zewnętrzna
316	47	116	260

8. Proszę podać liczbę egzemplarzy sprzętu komputerowego do celów dydaktycznych występujących w szkołach objętych monitorowaniem.

Rodzaj sprzętu	Liczba egzemplarzy	
	Ogółem	w tym nie starsze niż 3 lata (decyduje data produkcji)
liczba pracowni komputerowych	8020	2714
liczba komputerów w pracowniach komputerowych	20904	8198
komputery stacjonarne (inne niż w ww. pracowniach)	10924	2735
komputery przenośne (inne niż w ww. pracowniach)	11689	4706
tablety	3712	2510
tablice interaktywne	5001	2127
projektory (inne niż współpracujące z ww. tablicami)	5531	1953
monitory interaktywne	945	715
robot edukacyjny	1386	1236
podłoga Interaktywna	91	69
systemy do odpowiedzi (np. piloty do testów)	1030	419
wizualizer	563	255
drukarka 3D	74	56
mobilne laboratorium cyfrowe	38	36
cyfrowe laboratorium językowe	68	34
drukarki/urządzenia wielofunkcyjne mono	4139	1138
drukarki/urządzenia wielofunkcyjne kolorowe	2389	1017
skaner	1207	419
dron	21	18

9. Proszę podać, jakie formy doskonalenia zawodowego w zakresie TIK ukończyli nauczyciele poszczególnych zajęć w bieżącym roku szkolnym?

nauczyciel przedmiotu	Liczba odpowiedzi			
	studia podyplomowe	kursy powyżej 30 godzin	kursy poniżej 30 godzin	Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli
język polski	4	23	115	470
język obcy	3	27	129	477
muzyka	1	13	51	430
plastyka	2	15	51	434

historia	3	19	76	446
wiedza o społeczeństwie	4	12	59	413
przyroda	2	21	77	436
geografia	8	20	78	433
biologia	3	19	76	439
chemia	11	15	66	421
fizyka	12	27	66	406
matematyka	28	43	130	448
informatyka	54	56	175	424
technika	11	19	61	419
wychowanie fizyczne	2	12	55	434
edukacja dla bezpieczeństwa	7	9	40	390
podstawy przedsiębiorczości	2	5	13	190
zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia zawodowego	2	7	33	318
religia / etyka	3	14	51	417
edukacja wczesnoszkolna	15	47	161	463

10. Proszę wskazać, czy w szkole występował podział na grupy na zajęciach informatyki w klasach IV-VIII, w przypadku gdy oddział liczył 24 uczniów lub mniej.

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
TAK	350
NIE	231
NIE DOTYCZY (w szkole nie było oddziałów w klasach IV-VIII liczących 24 uczniów lub mniej)	158

11. Proszę wskazać, czy szkoła prowadziła w bieżącym roku szkolnym działalność innowacyjną.

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
TAK	378
NIE	357

Jeśli NIE, jakie były powody nieprowadzenia działalności innowacyjnej.

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
brak nauczycieli o odpowiednich kompetencjach	108
brak środków finansowych	217
brak odpowiedniej bazy lokalowej	115
brak potrzebnego sprzętu	167
inne	70

Czy szkoła podejmowała środki zaradcze?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
TAK	221
NIE	181

Jeśli TAK, proszę wskazać, jakie.

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
kierowanie nauczycieli na szkolenia	94
starano się pozyskać środki finansowe	158
starano się powiększyć bazę lokalową	42
starano się doposażyć w potrzebny sprzęt	177
inne	16

12. Proszę o wskazanie, czy środki zaradcze okazały się skuteczne?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
TAK	102
NIE	119

Jeżeli TAK, czy szkoła zaplanowała prowadzenie działalności innowacyjnej?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
TAK	87
NIE	43

13. Proszę podać, jaki był powód braku zaplanowania przez szkołę działalności innowacyjnej.

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
jest już za późno - planowana innowacja musi	14

się rozpocząć z początkiem roku szkolnego	
planowane działania wymagają przygotowań i nie będzie można ich zrealizować w tym roku szkolnym	41
inny	10

14. Proszę o podanie rodzaju projektów innowacyjnych prowadzonych w szkole.

Innowacje	Liczba odpowiedzi
programowe	257
organizacyjne	157
metodyczne	230

15. Proszę o podanie liczby projektów innowacyjnych realizowanych w szkole.

Liczba projektów innowacyjnych realizowanych w szkole	Liczba odpowiedzi
1	153
2-3	162
4-5	54
więcej niż 5 (proszę wpisać w nawiasie, ile)	23 (778)

16. Proszę podać, jak długo będą realizowane projekty.

Termin realizacji innowacyjnego projektu	Liczba odpowiedzi
krócej niż rok szkolny	80
rok szkolny	212
2 lata szkolne	139
3 lata szkolne	71
więcej niż 3 lata szkolne (proszę wpisać w nawiasie, ile)	33 (2141)

17. Proszę podać, ilu nauczycieli było zaangażowanych w prowadzone działania innowacyjne.

Liczba nauczycieli	Liczba odpowiedzi
1	33
2-3	78
4-5	107
więcej niż 5 (proszę wpisać w nawiasie, ilu)	58 (1160)
więcej niż 10 (proszę wpisać w nawiasie, ilu)	110 (2248)

18. Proszę podać, czy w działania innowacyjne był zaangażowany członek kadry kierowniczej.

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
TAK	311
NIE	79

19. Proszę podać, czy w prowadzone działania innowacyjne był zaangażowany samorząd uczniowski.

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
TAK	158
NIE	228

20. Proszę podać, czy w prowadzone działania innowacyjne była zaangażowana rada rodziców/ rada szkoły.

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
TAK	161
NIE	229

21. Proszę o podanie, jak wielu uczniów było zaangażowanych w prowadzone w szkole działania innowacyjne.

a. 47313, co stanowiło 22,64 % wszystkich uczniów uczęszczających do publicznych szkół podstawowych objętych monitorowaniem.

b. Proszę podać, jaka była dominująca liczba uczniów zaangażowanych w pojedynczy projekt realizowany w szkole.

Liczba uczniów	Liczba odpowiedzi
do 5	13
od 6 do 10	57
od 11 do 20	130
powyżej 20 (proszę wpisać w nawiasie, ilu)	184(25942)

22. Proszę podać, czy grupy projektowe tworzyli uczniowie z tej samej klasy, czy grupy międzyoddziałowe.

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
uczniowie tej samej klasy	236
uczniowie z różnych klas	268

Czy zdarzyło się, że wybrano 1 z podanych odpowiedzi?

TAK/NIE (zakreślić właściwe)

Jeśli wybrano TAK, proszę wskazać, którą (najczęściej). Najczęściej grupy projektowe tworzyli uczniowie z różnych klas

Liczba szkół 268

Czy zdarzyło się, że wybrano 2 podane odpowiedzi?

TAK/NIE (zakreślić właściwe)

Liczba szkół 167

23. Proszę podać, czy nauczyciele uczestniczyli w szkoleniach dotyczących działalności innowacyjnej lub rozwijania przedsiębiorczości i kreatywności uczniów.

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
TAK	338
NIE	67

24. Ilu nauczycieli uczestniczyło w szkoleniach.

Liczba nauczycieli	Liczba odpowiedzi
1	21
2-3	168
4-5	340
więcej niż 5 (proszę wpisać w nawiasie, ilu)	5452

25. Proszę podać, czy nauczyciele będą uczestniczyli w szkoleniach dotyczących działalności innowacyjnej lub rozwijania przedsiębiorczości i kreatywności uczniów.

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
TAK	338
NIE	67

26. Proszę podać, jakie były powody nieuczestniczenia w szkoleniach.

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
niewystarczające środki finansowe	67
brak odpowiedniej oferty	89
brak chętnych nauczycieli	39
brak czasu	60
inne	28

4.2.3. Organizacja kształcenia uczniów według indywidualnego programu i toku nauki

Monitorowanie dotyczyło organizacji kształcenia uczniów publicznych szkół podstawowych według indywidualnego programu i toku nauki zgodnie z przepisami w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki¹.

Monitorowaniem objęto 100% szkół, w których uczniowie realizują indywidualny program lub tok nauki. Monitorowanie zostało zrealizowane w lutym 2019 r.

Informacje o monitorowaniu:

1. Monitorowaniem objęto łącznie 66 publicznych szkół podstawowych, co stanowiło 100% wszystkich szkół, w których uczniowie realizują indywidualny program i/lub tok nauki, w tym:
  - a. 53, co stanowiło 100% publicznych szkół podstawowych, w których uczniowie realizują indywidualny program nauki;
  - b. 17, co stanowiło 100% publicznych szkół podstawowych, w których uczniowie realizują indywidualny tok nauki;
  - c. 175, co stanowiło 100% uczniów objętych indywidualnym programem nauki;
  - d. 24, co stanowiło 100% uczniów objętych indywidualnym tokiem nauki;
  - e. łącznie monitorowano 199, co stanowiło 100% uczniów realizujących indywidualny program i/lub tok nauki.

2. Proszę podać liczbę uczniów objętych indywidualnym tokiem nauki, którzy realizowali w ciągu jednego roku szkolnego program nauczania z zakresu dwóch klas oraz liczbę uczniów objętych indywidualnym tokiem nauki, którzy realizowali w ciągu jednego roku szkolnego program nauczania z zakresu więcej niż dwóch klas.

Liczba uczniów objętych indywidualnym tokiem nauki realizujących	
program nauczania dwóch klas	program nauczania więcej niż dwóch klas
8	0

Liczba szkół, w których uczeń objęty indywidualnym tokiem nauki realizował w ciągu jednego roku szkolnego program nauczania dwóch klas 5, co stanowiło 29,4% publicznych szkół podstawowych, w których uczniowie realizowali indywidualny tok nauki.

¹ Art. 115 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2018 r. poz. 996) oraz *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1569).

Liczba szkół, w których uczeń objęty indywidualnym tokiem nauki realizował w ciągu jednego roku szkolnego program nauczania więcej niż dwóch klas 0, co stanowiło 0% publicznych szkół podstawowych, w których uczniowie realizowali indywidualny tok nauki.

3. Proszę podać liczbę zajęć edukacyjnych, w ramach których uczeń realizował indywidualny program lub tok nauki.

liczba zajęć edukacyjnych, w ramach których uczniowie realizowali indywidualny tok lub program nauki	Liczba odpowiedzi	
	indywidualny tok nauki	indywidualny program nauki
w zakresie jednych zajęć edukacyjnych	8	42
w zakresie kilku zajęć edukacyjnych	5	15
w zakresie wszystkich zajęć edukacyjnych	4	2

4. Proszę wymienić zajęcia edukacyjne, w ramach których realizowano indywidualny program nauki.

nazwa zajęć edukacyjnych	liczba odpowiedzi
Język polski	14
Muzyka	1
Plastyka	0
Historia	2
Wiedza o społeczeństwie	1
Przyroda	1
Geografia	1
Biologia	4
Chemia	5
Fizyka	7

Matematyka	43
Informatyka	5
Technika	0
Wychowanie fizyczne	3
Edukacja dla bezpieczeństwa	1
Język obcy nowożytny – język angielski	21
Drugi język obcy nowożytny – j. niemiecki, j. francuski	4 1
inne – edukacja wczesnoszkolna	2

5. Proszę wymienić zajęcia edukacyjne, w ramach których realizowano indywidualny tok nauki.

nazwa zajęć edukacyjnych	liczba odpowiedzi
Język polski	6
Muzyka	1
Plastyka	1
Historia	3
Wiedza o społeczeństwie	2
Przyroda	1
Geografia	3
Biologia	3
Chemia	2
Fizyka	3
Matematyka	11
Informatyka	4

Technika	1
Wychowanie fizyczne	5
Edukacja dla bezpieczeństwa	2
Język obcy nowożytny – j. angielski	8
Drugi język obcy nowożytny – j. niemiecki	2
inne – edukacja wczesnoszkolna	1

6. Proszę wymienić osoby, które wystąpiły do dyrektora szkoły z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki.

Osoba występująca z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki	Liczba odpowiedzi	
	indywidualny tok nauki	indywidualny program nauki
a) uczeń, z tym że uczeń niepełnoletni za zgodą rodziców	1	0
b) rodzice	19	47
c) wychowawca klasy	3	4
d) nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne, których dotyczy wniosek – za zgodą rodziców lub pełnoletniego ucznia	4	19

7. Proszę wskazać okres, na jaki udzielono zezwolenia na realizację indywidualnego programu nauki lub toku nauki.

Okres, na który został przyznany indywidualny program lub tok nauki	Liczba odpowiedzi	
	indywidualny tok nauki	indywidualny program nauki
Krócej, niż jeden rok szkolny	5	30
Jeden rok szkolny	11	82

Dwa lata szkolne	4	34
Trzy lata i więcej	4	15

8. Proszę wskazać klasy, do których uczęszczali uczniowie/uczeń realizujący indywidualny program lub tok nauki.

klasa	Liczba odpowiedzi	
	indywidualny tok nauki	indywidualny program nauki
1	0	1
2	0	4
3	1	3
4	2	6
5	2	15
6	2	16
7	3	18
8	10	28

9. Proszę wskazać liczbę nieudzielonych zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki przez dyrektora szkoły.

Liczba odpowiedzi	
indywidualny tok nauki	indywidualny program nauki
0	0

10. Jeśli pojawił się przypadek odmowy udzielenia zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki przez dyrektora szkoły, jaki był powód nieudzielenia zezwolenia (najczęstsze powody).

liczba odpowiedzi	Powód odmowy udzielenia zezwolenia	
	indywidualny tok nauki	indywidualny program nauki
0	-----	-----

11. Czy nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne, których dotyczy wnioski o udzielenie zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki, opracował własny indywidualny program nauki, czy zaakceptował indywidualny program nauki opracowany poza szkołą, który uczeń miał realizować pod jego kierunkiem?

indywidualny program nauki	Liczba odpowiedzi	
	indywidualny tok nauki	indywidualny program nauki
a) własny, opracowany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne	12	48
b) opracowany poza szkołą, zaakceptowany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne	6	7

12. Proszę wskazać, kto uczestniczył w pracy nad indywidualnym programem nauki realizowanym w szkole.

w opracowaniu indywidualnego programu nauki uczestniczył oprócz nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne również:	Liczba odpowiedzi	
	indywidualny tok nauki	indywidualny program nauki
a) nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w szkole wyższego stopnia	5	5
b) nauczyciel doradca metodyczny	2	4
c) psycholog	1	6
d) pedagog zatrudniony w szkole	5	15
e) zainteresowany uczeń	6	27
f) żadna z wymienionych osób	1	8

13. Jeżeli żadna z wymienionych osób, należy uzupełnić odpowiedź:

liczba odpowiedzi	Osoba uczestnicząca w opracowaniu indywidualnego programu nauki	
	indywidualny tok nauki	indywidualny program nauki
4	rodzic (1)	rodzic (3)
2	-----	inny nauczyciel przedmiotu (5)

14. Proszę wskazać, czy szkoła współpracowała z innymi szkołami, uczelniami w ramach realizacji indywidualnego programu lub toku nauki?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi.	
	indywidualny tok nauki	indywidualny program nauki
TAK	7	10
NIE	23	46

Jeśli TAK, w jakim zakresie:

indywidualny tok nauki (najczęstsze odpowiedzi)

- udział ucznia w lekcjach, zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia (szkoła wyższego typu)
- udział w zajęciach i wykładach na uczelni,
- objęcie opieką merytoryczną przez pracownika uczelni/szkoły wyższego stopnia

indywidualny program nauki (najczęstsze odpowiedzi)

- udział ucznia w lekcjach, zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia (szkoła wyższego typu),
- realizacja projektów edukacyjnych,
- seminaria dla nauczycieli, wykłady otwarte dla uczniów, konkursy uczelniane,
- wymiana doświadczeń, współpraca przy opracowaniu indywidualnego programu, dzielenie się materiałami, np. ciekawymi zadaniami konkursowymi, pomysłami

15. Proszę podać nazwy szkół, uczelni, z którymi współpracowała szkoła w ramach realizacji indywidualnego programu lub toku nauki

Nazwa szkoły, uczelni	Liczba odpowiedzi	
	indywidualny tok nauki	indywidualny program nauki
Liceum Ogólnokształcące nr XIV we Wrocławiu	2	1
I Liceum Ogólnokształcące w Bolesławcu	1	0
II Liceum Ogólnokształcące w Bolesławcu	1	1
Gimnazjum nr 2 w Świdnicy	1	0
Szkoła Podstawowa nr 1 w Kątach Wrocławskich	-	1
Szkoła Podstawowa w Wysokiej	-	1
Szkoła Podstawowa w Bolkowie	-	1
Szkoła Podstawowa nr 5 w Jaworze	-	1
Uniwersytet Wrocławski	1	5
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu	1	0
Politechnika Wrocławska	-	2

4.2.4. Kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych

Monitorowaniem objęto szkoły wybrane przez Kuratora Oświaty. Monitorowanie zostało zrealizowane w terminie od października 2018 r. do czerwca 2019 r.

I. Monitorowaniem objęto:

lp.	typ szkoły	liczba szkół	% szkół (w stosunku do liczby szkół wskazanych do monitorowania w planie nadzoru pedagogicznego KO
1.	szkoła podstawowa	77	100%
2.	gimnazjum	0	-
3.	liceum ogólnokształcące	20	100%
4.	technikum	20	100%
5.	branżowa szkoła I stopnia	6	100%
6.	szkoła policealna	0	-
7.	łącznie liczba szkół objętych monitorowaniem	123	100%

II. Podczas obserwacji zajęć edukacyjnych obserwowano kształtowanie u uczniów następujących kompetencji kluczowych:

- porozumiewanie się w języku ojczystym;
- porozumiewanie się w językach obcych;
- kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne ;
- kompetencje informatyczne;
- umiejętność uczenia się
- kompetencje społeczne i obywatelskie;
- inicjatywność i przedsiębiorczość;
- świadomość i ekspresja kulturalna.

1. Proszę wymienić trzy kompetencje kształtowane u uczniów, które były najczęściej obserwowane podczas zajęć edukacyjnych:

a) w szkołach podstawowych

- 1) porozumiewanie się w języku ojczystym,
- 2) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne,
- 3) umiejętność uczenia się;

b) w gimnazjach – nie dotyczy

c) w liceach ogólnokształcących

- 1) porozumiewanie się w języku ojczystym,
  - 2) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne,
  - 3) umiejętność uczenia się;
- d) w technikach
- 1) porozumiewanie się w języku ojczystym,
  - 2) umiejętność uczenia się,
  - 3) inicjatywność i przedsiębiorczość;
- e) w branżowych szkołach I stopnia
- 1) porozumiewanie się w języku ojczystym,
  - 2) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne,
  - 3) umiejętność uczenia się;
- f) w szkołach policealnych – nie dotyczy.

2. Proszę wymienić trzy kompetencje kształtowane u uczniów, które były najrzadziej obserwowane podczas zajęć edukacyjnych:

- a) w szkołach podstawowych
- 1) porozumiewanie się w językach obcych,
  - 2) kompetencje informatyczne,
  - 3) świadomość i ekspresja kulturalna;
- b) w gimnazjach – nie dotyczy
- c) w liceach ogólnokształcących
- 1) porozumiewanie się w językach obcych,
  - 2) kompetencje informatyczne,
  - 3) świadomość i ekspresja kulturalna;
- d) w technikach
- 1) porozumiewanie się w językach obcych,
  - 2) kompetencje informatyczne,
  - 3) świadomość i ekspresja kulturalna;

- e) w branżowych szkołach I stopnia
  - 1) porozumiewanie się w językach obcych,
  - 2) kompetencje społeczne i obywatelskie,
  - 3) świadomość i ekspresja kulturalna
- f) w szkołach policealnych – nie dotyczy.

III. Dyrektorzy szkół – w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego – podejmowali działania w celu wspierania nauczycieli w kształtowaniu i doskonaleniu kompetencji kluczowych uczniów.

3. Proszę wymienić trzy najczęstsze sposoby wsparcia nauczycieli wskazywane w kwestionariuszu ankiety dla dyrektora – odpowiedzi na pytanie: *Czy, a jeśli tak, jakie działania podejmował Pan/Pani (w poprzednim i bieżącym roku szkolnym) w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego w celu wspierania nauczycieli w kształtowaniu i doskonaleniu kompetencji kluczowych uczniów:*

- a) w szkołach podstawowych
  - 1) zorganizowanie szkolenia (wewnętrznego/zewnętrznego) rady pedagogicznej na temat sposobów, form, metod pracy służących efektywnemu kształtowaniu kompetencji kluczowych wśród uczniów;
  - 2) zbudowanie arkusza obserwacji zajęć ukierunkowanego na obserwację działań nauczyciela służących kształtowaniu bądź doskonaleniu kompetencji kluczowych;
  - 3) zorganizowanie szkolenia (wewnętrznego/zewnętrznego) rady pedagogicznej doskonalącego, systematyzującego, odświeżającego wiedzę na temat istoty i znaczenia kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie;
- b) w gimnazjach – nie dotyczy
- c) w liceach ogólnokształcących
  - 1) zbudowanie arkusza obserwacji zajęć ukierunkowanego na obserwację działań nauczyciela służących kształtowaniu bądź doskonaleniu kompetencji kluczowych;
  - 2) zorganizowanie szkolenia (wewnętrznego/zewnętrznego) rady pedagogicznej doskonalącego, systematyzującego, odświeżającego

wiedzę na temat istoty i znaczenia kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie;

- 3) zorganizowanie szkolenia (wewnętrznego/zewnętrznego) rady pedagogicznej na temat sposobów, form, metod pracy służących efektywnemu kształtowaniu kompetencji kluczowych wśród uczniów;

d) w technikach

- 1) zbudowanie arkusza obserwacji zajęć ukierunkowanego na obserwację działań nauczyciela służących kształtowaniu bądź doskonaleniu kompetencji kluczowych;
- 2) zorganizowanie szkolenia (wewnętrznego/zewnętrznego) rady pedagogicznej na temat sposobów, form, metod pracy służących efektywnemu kształtowaniu kompetencji kluczowych wśród uczniów;
- 3) zorganizowanie szkolenia (wewnętrznego/zewnętrznego) rady pedagogicznej doskonalącego, systematyzującego, odświeżającego wiedzę na temat istoty i znaczenia kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie;

e) w branżowych szkołach I stopnia

- 1) zorganizowanie szkolenia (wewnętrznego/zewnętrznego) rady pedagogicznej na temat sposobów, form, metod pracy służących efektywnemu kształtowaniu kompetencji kluczowych wśród uczniów;
- 2) zorganizowanie szkolenia (wewnętrznego/zewnętrznego) rady pedagogicznej doskonalącego, systematyzującego, odświeżającego wiedzę na temat istoty i znaczenia kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie;
- 3) udostępnianie literatury poświęconej kształtowaniu kompetencji kluczowych uczniów, wskazywanie bibliografii;

f) w szkołach policealnych - nie dotyczy

IV. Dyrektorzy szkół wskazywali na potrzeby wspierania szkół w zakresie kształtowania i rozwijania kompetencji kluczowych w uczeniu się przez całe życie.

4. Proszę wymienić trzy najczęstsze potrzeby wskazywane w scenariuszu wywiadu z dyrektorem – odpowiedzi na pytanie: *Jakiego wsparcia, w Pana/Pani ocenie, potrzebuje szkoła, aby w pełni wdrażać działania sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych w uczeniu się przez całe życie?*

a) w szkołach podstawowych

- 1) wyposażenie szkół w narzędzia diagnozujące kompetencje kluczowe uczniów oraz sfinansowanie nowoczesnego wyposażenia dydaktycznego, umożliwiającego kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych w uczeniu się przez całe życie;
- 2) w ramach kierunków polityki oświatowej państwa, kompleksowe wsparcie szkół w zakresie sposobów, form, metod pracy służących efektywnemu kształceniu u uczniów kompetencji kluczowych przez organizowanie rad pedagogicznych oraz bezpłatnych szkoleń dla nauczycieli, prowadzonych przez specjalistów /doradców metodycznych/;
- 3) systemowe podejście do kształcenia kompetencji kluczowych przez modyfikację podstawy programowej, która stworzy większe możliwości i swobodę doboru treści, metod i form nauczania oraz skoreluje je z potrzebami rynku pracy;

b) w gimnazjach – nie dotyczy

c) w liceach ogólnokształcących

- 1) wyposażenie szkół w narzędzia diagnozujące kompetencje kluczowe uczniów oraz sfinansowanie nowoczesnego wyposażenia dydaktycznego, umożliwiającego kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych w uczeniu się przez całe życie;
- 2) w ramach kierunków polityki oświatowej państwa, kompleksowe wsparcie szkół w zakresie sposobów, form, metod pracy służących efektywnemu kształceniu u uczniów kompetencji kluczowych przez organizowanie rad pedagogicznych oraz bezpłatnych szkoleń dla nauczycieli, prowadzonych przez specjalistów /doradców metodycznych/;
- 3) włączenie się rodziców w kształcenie u ich dzieci kompetencji kluczowych w uczeniu się przez całe życie;

d) w technikach

- 1) wyposażenie szkół w narzędzia diagnozujące kompetencje kluczowe uczniów oraz sfinansowanie nowoczesnego wyposażenia dydaktycznego, umożliwiającego kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych w uczeniu się przez całe życie;
- 2) w ramach kierunków polityki oświatowej państwa, kompleksowe wsparcie szkół w zakresie sposobów, form, metod pracy służących efektywnemu kształceniu u uczniów kompetencji kluczowych przez organizowanie rad pedagogicznych oraz bezpłatnych szkoleń dla nauczycieli, prowadzonych przez specjalistów /doradców metodycznych/;
- 3) wsparcie finansowe w organizacji zajęć pozalekcyjnych rozwijających wśród uczniów kompetencje społeczne i obywatelskie, inicjatywność i przedsiębiorczość oraz świadomość i ekspresję kulturalną;

e) w branżowych szkołach I stopnia

- 1) wyposażenie szkół w narzędzia diagnozujące kompetencje kluczowe uczniów oraz sfinansowanie nowoczesnego wyposażenia dydaktycznego, umożliwiającego kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych w uczeniu się przez całe życie;
- 2) kompleksowe wsparcie szkół w zakresie sposobów, form, metod pracy służących efektywnemu kształceniu u uczniów kompetencji kluczowych przez organizowanie rad pedagogicznych i bezpłatnych szkoleń dla nauczycieli, prowadzonych przez specjalistów /doradców metodycznych/ oraz skorelowanie podstawy programowej z potrzebami rynku pracy;
- 3) wsparcie finansowe w organizacji zajęć pozalekcyjnych rozwijających wśród uczniów kompetencje społeczne i obywatelskie, inicjatywność i przedsiębiorczość oraz świadomość i ekspresję kulturalną;

f) w szkołach policealnych – nie dotyczy.

4.3 Wnioski z przeprowadzonego monitorowania

a) wynikające z analizy wyników monitorowania:

- wskazujące na potrzeby w zakresie wspomagania pracy szkół i placówek, określające zakres wspomagania:
  1. Zdiagnozować potrzeby dyrektorów i nauczycieli w zakresie kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych.
  2. Podejmować działania podnoszące wśród dyrektorów i nauczycieli wiedzę na temat rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych.
  3. Stworzyć platformę e-learningową z zasobami dydaktycznymi, wspierającymi proces kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych.
- wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego:
  1. Dostosować zapisy rozporządzenia w sprawie wymagań państwa wobec szkół i placówek do Zalecenia Rady Unii Europejskiej dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie.
  2. W doskonaleniu zawodowym dyrektorów i nauczycieli w województwie dolnośląskim uwzględnić tematykę dotyczącą kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych.

b) dotyczące organizacji monitorowania:

1. Przeprowadzić monitorowanie o w zakresie kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych w ramach realizowanych w szkole programów nauczania.
2. Upowszechnić wyniki monitorowania w zakresie *Kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych* przeprowadzonego w roku szkolnym 2018/2019, w odniesieniu do całego kraju oraz z podziałem na poszczególne województwa.

5. Wspomaganie

5.1 *Informacje opisujące działania Kuratora Oświaty w zakresie wspomaganie szkół i placówek*

5.1.1. Przygotowywanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej Kuratorium analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z ewaluacji zewnętrznych i kontroli

Sposób dokonywania analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego i wniosków:

- a) opracowywanie analiz:
  - bieżących – tak,
  - okresowych – tak,
  - całościowych – tak,
- b) zakres analiz:
  - tematyka kontroli - tak,
  - zakres ewaluacji – tak,
  - zalecenia – tak,
  - uwagi – tak,
  - wnioski z ewaluacji – tak,
  - inne:
    - rodzaj podmiotów, na wniosek których przeprowadzono kontrole doraźne,
    - spostrzeżenia kontrolujących,
    - wnioski z monitorowania;
- c) źródła wyników:
  - arkusze zbiorcze kontroli planowych – tak,
  - protokoły kontroli doraźnych – tak,
  - raporty z ewaluacji problemowych – tak,
  - inne: statystyki monitorowania.

Sposoby podawania do publicznej wiadomości wyników i wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego:

- w formie publikacji na stronie internetowej - tak,
- w czasie okresowych narad, konferencji - tak,
- w publikacjach prasowych - nie,
- inne: brak.

5.1.2. Organizowanie konferencji i narad dla dyrektorów szkół i placówek

lp.	Tematyka konferencji	liczba	Typy szkół i rodzaje placówek objętych konferencjami
1.	podsumowanie nadzoru pedagogicznego i innych zadań realizowanych przez Dolnośląskiego Kuratora Oświaty w roku szkolnym 2017/2018	4	dyrektorzy dolnośląskich przedszkoli, szkół i placówek, przedstawiciele organów prowadzących
2.	ramowe plany nauczania (szkoły ponadpodstawowe), kpa (decyzje administracyjne); kształcenie uczniów przybywających z zagranicy (warunki i tryb przyjmowania)	2	dyrektorzy szkół i placówek publicznych i niepublicznych ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych
3.	Dziecko z cukrzycą w przedszkolu i szkole	1	dyrektorzy szkół, nauczyciele przedszkoli i edukacji wczesnoszkolnej

lp.	Tematyka narad	liczba	Typy szkół i rodzaje placówek objętych naradami
1.	plan nadzoru DKO (kierunki polityki oświatowej państwa), organizacja pracy w nowym roku szkolnym, ramowe plany nauczania dla szkół ponadpodstawowych, ocena pracy oraz awans zawodowy nauczycieli,	125	dyrektorzy dolnośląskich przedszkoli, szkół i placówek
2.	edukacja włączająca, zmiany w prawie oświatowym, główne kierunki polityki oświatowej państwa	30	dyrektorzy szkół specjalnych i poradni psychologiczno-pedagogicznych
3.	zasady opiniowania arkuszy organizacji pracy szkół i placówek na kolejny rok szkolny, opracowywanie projektów organizacyjnych na rok szkolny 2019/2020, wydawanie zgód na zatrudnienie nauczycieli,	125	dyrektorzy dolnośląskich przedszkoli, szkół i placówek
4.	zmiany w zakresie doradztwa zawodowego, zmiany w kształceniu zawodowym	50	dyrektorzy szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych
5.	zmianowość w szkołach, rekrutacja do szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych	125	dyrektorzy dolnośląskich przedszkoli, szkół i placówek

5.1.3. Przekazywanie informacji o istotnych zagadnieniach dotyczących systemu oświaty i zmianach w przepisach prawa dotyczących funkcjonowania szkół i placówek

Przekazywanie informacji prowadzono z wykorzystaniem form, tj.:

- konferencje i narady dla dyrektorów szkół i placówek - tak,
- informacja na stronie internetowej kuratora - tak,
- szkolenia/spotkania o tematyce związanej z przepisami prawa oświatowego - tak,
- inne sposoby: konsultacje telefoniczne, kontakt mailowy, Infolinia Kuratorium Oświaty we Wrocławiu „Reforma systemu edukacji”.

5.1.4. Inne działania wspomagające

- Spotkania z dyrektorami przedszkoli, szkół i placówek z cyklu „Dobry dyrektor szkoły, czyli kto?”- przedstawienie oczekiwań nadzoru pedagogicznego wobec dyrektorów – 5,
- Spotkania informacyjno-konsultacyjne z dyrektorami szkół i placówek publicznych, przedstawicielami uczelni wyższych, organów prowadzących – „Jak skutecznie wdrażać Model szkoły ćwiczeń” – 2,
- Spotkania z dyrektorami placówek doskonalenia nauczycieli oraz przedstawicielami organów prowadzących na temat zmian w organizacji doskonalenia nauczycieli, w tym doradztwa metodycznego – 2,
- Spotkania z rodzicami uczniów klas 8 i klas III gimnazjum rekrutacja do szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych na rok szkolny 2019/2020 – 24,
- Spotkanie z przedstawicielami szkół i placówek specjalnych – analiza zmian w przepisach prawa w zakresie kształcenia specjalnego – 1,
- Spotkania poświęcone analizie, ocenie i wspomaganie szkolnictwa zawodowego w szkołach Dolnego Śląska (w ramach działań Rady Konsultacyjnej do Spraw Kształcenia Zawodowego przy Dolnośląskim Kuratorze Oświaty) – 10,
- Seminarium dla nauczycieli i uczniów w zakresie programowania w języku „Baltie” w ramach programu „Aktywna tablica”,
- Spotkania patriotyczne w LO nr XVII z okazji Dnia Żołnierzy Wyklętych, śpiewanie pieśni i piosenek patriotycznych - „Czwarta brygada”, „My Pierwsza Brygada...” – 5,
- Dolnośląski Kongres Zawodowy w Wałbrzychu – 1,
- Spotkania Dolnośląskiego Forum Edukacji Ekologicznej (ocena arkuszy ewaluacyjnych projektów zrealizowanych w szkołach i placówkach,

przeprowadzenie audytu w wybranych szkołach w celu wyłonienia najefektywniej działających),

- Spotkania DKO z nauczycielami reprezentującymi szkoły w różnych państwach europejskich w ramach projektu Erasmus + KA201,
- Spotkania z pracownikami JST zajmującymi się SIO,
- Wizyta studyjna z przedstawicielami szkół podstawowych i przedszkoli w Berlinie – 1.

5.2 Wnioski z działalności wspomagającej Kuratora Oświaty

a) wynikające z działań podejmowanych w ramach wspomaganie, wskazujące na potrzeby w zakresie:

- planowania nadzoru pedagogicznego:

1. Uwzględnić w planie nadzoru ewaluację problemową Dolnośląskiego Kuratora Oświaty obejmującą wymaganie: „Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”, „Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej”, „Placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju”, „Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne”, „Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi”.
2. Przeprowadzić kontrolę planową w zakresie prawidłowości organizowania i udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgodności oferty kształcenia zawodowego z nową klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego oraz funkcjonowania monitoringu wizyjnego w szkołach.
3. Uwzględnić podczas monitorowania kształtowania kompetencji kluczowych większy odsetek szkół niepublicznych

- wspomaganie pracy szkół i placówek:

1. Wspomagać pracę szkół i placówek poprzez przedstawianie wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego podczas konferencji i narad organizowanych dla dyrektorów jednostek.
2. Uwzględnić we wspomaganie dyrektorów szkół i placówek problemy wynikające ze sprawowania nadzoru pedagogicznego w ramach ewaluacji, kontroli, monitorowania.
3. Uwzględnić we wspomaganie dyrektorów szkół i placówek tematykę związaną z wdrażaniem kolejnych etapów reformy ustroju szkolnego.

b) dotyczące organizacji wspomagania:

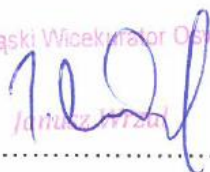
1. Dokonać ewaluacji podejmowanych przez wizytatorów działań wspomagających.
2. Kontynuować organizowanie konferencji i narad dla dyrektorów szkół i placówek.

c) określające zakres wspomagania:

1. Wspomagać dyrektorów szkół i placówek w zakresie organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach ogólnodostępnych.
2. Wspomagać dyrektorów szkół w zakresie podejmowania działalności innowacyjnej.
3. Wspomagać dyrektorów szkół i placówek w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych, o których mowa w Zaleceniu Rady UE z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2018/C 189/01) w kontekście realizacji podstawy programowej.
4. Wspomagać dyrektorów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych kształcących w zawodzie, w zakresie wdrażania podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego w zakresie warunków realizacji kształcenia w zawodzie.
5. Wspomagać dyrektorów szkół w zakresie wdrażania podstawy nowej programowej kształcenia ogólnego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz organizacji pracy, zgodnie z ramowymi planami nauczania, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 r. poz. 639).

Data sporządzenia sprawozdania: ..... 14. 10. 2019r. ....

Dolnośląski Wicekurator Oświaty

Podpis i pieczęć Kuratora Oświaty: .....